

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček račun: Ljubljana št. 10.630 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Jugoslavija po šestem januarju

Naša država je stopila v tretje leto dobe, ki bo v zgodovini poznana pod imenom režima 6. januarja. Pred nami ležijo sedaj vsa dejanja, ki so se tekom preteklih dveh let nanizala na manifest Nj. Veličanstva kralja s sodelovanjem kraljevih sodržnikov, ki pripadajo najrazličnejšim krogom in socialnim plastem našega naroda. Takrat, dne 6. jan. 1929, ko je kralj kot svobodni vladar stopil med svoj narod »brez posrednikov« je v manifestu označil en cilj in predvidel za doseg tega cilja tudi gotova sredstva.

En cilj. Cilj mu je bil blagor zemlje, na kateri prebivamo Jugoslavi. Cilj mu je bil tudi obstoj jugoslovanske države, za katero so se skozi stoletja na vseh poljih borili Srbi, Hrvati in Slovenci. Cilj mu je bila slednjič bodočnost jugoslovanskega naroda, vedno zaslužnjega v zgodovini. Varstvo ljudstva in ohranitev države, to je bil cilj kralja. Takšen cilj je in mora biti svet vsem Jugoslovanom. Poznejši rodovi, ki bodo že preboleli otroška leta, bodo vedno in z nezmanjšano hvaležnostjo beležili ta čin mladega vladarja, ki je v nevarnem trenutku jugoslovanske zgodovine, gnan od čiste, neskaljene in nesebične ljubezni do svoje zemlje, do svojega ljudstva in do svoje države, čez katero ga je Previdnost postavila, pogumno prevzel nase odgovornost za usodepoln čin, kakor jih v zgodovini upravičujejo le eksistenčne nevarnosti in pa brezkompromisni zakoni ljubezni.

Kot sredstva za doseg cilja je kralj v manifestu predvidel: medsebojno politično pomirjenje, gledanje drug na drugega ne več skozi očala političnega obeležja ampak z očmi človeka, tekmovanje ne več za koristi političnih grup ampak lojalno tekmovanje vseh v do našanju stavbnega materiala za izgradbo domovine, v kateri bo sleherni mogel najti vse predpogoje za svoj duševni in materijalni blagor. To so etično neoporekljiva sredstva, tako po svojem izvoru kakor po namenu, kateremu naj služijo.

V našem narodu je nagromadene veliko pozitivne, konstruktivne energije, očističene v ognju krščanskega življenja ter v neprestanih bojih za naše najvišje narodne svetinje. Mi smo prepričani, da je Nj. Veličanstvo kralj imel v vidiku, dvigniti ta dragoceni zaklad v svoji celoti in ga postaviti v službo one ljubezni, ki mu je narekovala manifest od 6. januarja. In mi smo tudi vedno poudarjali, kako velike važnosti je, da imajo tudi vsi sodržniki kralja pred očmi ta vzvišeni cilj.

Pred nami ležijo sedaj prvi uspehi: Na polju gospodarstva, socialne zaščite, v zakonodavstvu, v zunanji politiki. Lahko rečemo, da smo ravno v pogledu zakonodavstva izvršili delo, ki je nekoliko podobno Napoleonovi eri, ki je pred sto leti ustvarila za Francijo pravno stavbo, katera v glavnem velja še dandanes.

V zunanjepolitičnem pogledu je je naša država tekom preteklih dveh let brez dvoma ojačala. Pretila je nevarnost, da nas politično obkolijo. Prijateljstva so se majala v temeljih vsled nestalnosti razmer v državi. Vse to se je razpršilo in ugled naše države v inozemstvu je zrasel, postali smo to, kar bi vedno imeli biti: voditelji na jugovzhodu Evrope. Kraljevina Jugoslavija je prevzela tudi inicijative na gospodarskem polju, ki bodo po našem prepričanju polgoma dovedle tudi k drugi politični konstelaciji v srednji Evropi. Politična prijateljstva so stvar razuma in srca. Gospodarske zveze pa odgovarjajo zakonom človeške narave.

Eno in drugo, zakonodajna delavnost ter utrditve našega položaja na zunaj pa je bila mogoča, ker so se tudi razmere doma ustalile. Kraljeva vlada se je trudila, da stopi v stik z ljudstvom. Skozi mesece so potovali člani vlade v skupinah po vsej državi, sedeli za mizami po majhnih podeželskih dvoranah, neposredno govorili z narodom, poslušali težnje ljudstva neposredno ter brez posrednikov odgovarjali na stavljena vprašanja. Ta poskus predstavlja zelo zanimivo idejno revolucijo v političnem demokratizmu, ki se utegne še bolj izoblikovati kot koristen način sodelovanja med ljudstvom in med obstoječimi vladami.

Pred nami ležijo danes tudi poročila o odmevih, ki jih je imela obletnica 6. januarja širom jugoslovanske države. Iz njih beremo, da jugoslovanska zavest vstaja, da se jugoslovanski narod v vsej svoji zgodovinski in kulturni pestrosti danes bolj kot kdaj zbirajo okrog svojega vladarja, da ž njim na čelu brani zemljo in državo proti neprijateljem na zunaj in proti lažipatrijotom na znotraj. Slovensko ljudstvo, zasidrano v večnih krščanskih življenjskih načelih pa je kralju najbližje, ker ga vera uči, da je ljubezen do vladarja in do domovine nadnaravno dobro delo.

6. januar širom Jugoslavije

Bilanca enega leta — Navdušenje po Jugoslaviji ob zgodovinski obletnici Belgrajski listi o razmerah v Sloveniji

Belgrad, 7. jan. Belgrajski veliki dnevnik »Politika«, »Vreme«, »Jugoslovanski glasnik« in »Pravda« prinašajo na uvodnem mestu zanimive informativne pregled o najvažnejših dogodkih, ki so se izvršili tekom preteklega leta. Iz njih moremo posnemati, da je bilo preteklo leto ravno v zakonodajnem pogledu zelo rodovitno, in da je kraljevska vlada ustvarila pravno podlago za javno in privatno življenje v kraljevini. Tako je bil:

dne 1. januarja izdan zakon o državnem sodišču za zaščito države.

dne 4. januarja zakon o izpremembah in izpolnitvah odredbe o organizaciji iz delokrogov narodnega zdravja v Zagrebu. Istotako zakon o spremembah zakona o porotah.

Dne 1. februarja je vlada izdala zakon o islamski verski zajednici.

Dne 4. februarja zakon o državnih praznikih.

Dne 14. februarja novi vojaški kazenski zakon.

Dne 23. februarja zakon o imenih krajev in ulic.

Dne 27. februarja zakon o izpremembi zakona o agrarni banki.

Dne 2. marca je izšel zakon o bolnišnicah.

Dne 20. marca je bil izdan zakon o osnovanju banskih svetov.

Dne 24. marca zakon o likvidaciji odškodnine za begluško zemljo.

Dne 2. aprila zakon o državni trošarini.

Dne 4. aprila je bil proglašen zakon o pobijanju nelojalne konkurence.

Dne 5. aprila zakon o redu Jugoslovanske krone.

Dne 15. aprila zakon o izrednem kreditu za organizacijo izvoza kmetijskih proizvodov.

Dne 24. aprila zakon o ureditvi jugoslovanske svobodne cone v Solunu.

Dne 21. maja zakon o neposrednih davkih o zemljiških knjigah.

Dne 6. junija zakon o islamski verski zajednici.

Dne 3. julija zakon o železnica javnega prometa, nadalje zakon o predpisovanju in plačevanju doklade na neposredni davek.

Dne 10. julija zakon o izpremembah zakona o narodnih šolah, zakon o izvršbi, zakon o sodnem postopku v civilnih pravnih.

Dne 15. julija zakon o davčnih olajšavah za hotelsko industrijo, zakon o državnem prometnem osobju.

Dne 11. septembra zakon o javnih beležnikih.

Dne 15. decembra zakon o uporabi narodne sile.

Dne 16. decembra zakon o končni likvidaciji priznavanja in izplačevanja vojnih odškodnin, nadalje je bil proglašen zakon o davku za samce.

Dne 23. decembra je bil izdan zakon o zdravstvenih zadrugah.

Listi nadalje naglašujejo, da je kraljevska vlada poleg ogromne množice zakonov tudi na gospodarskem polju podvela inicijative, ki bodo največje koristi za razvoj našega gospodarstva. Tako se je pričelo z delom za preosnovo naše poljedelske produkcije in za pospeševanje naše živinoreje. Vseled ukrepov vlade, ki so prišli pravčasno, vpliv svetovne gospodarske krize na našo valuto ni bil občuten, tako da so v teku zaključne priprave za stabilizacijo našega dinarja. Istotako so tudi sklepi ministrskega sveta z dne 11. decembra dalekosežne važnosti za procvit naših poljedelskih slojev.

Glede na notranjepolitičen položaj naglašajo »Jugoslovanski glasnik«, da se konsolidacija nadaljuje. Iz vrst vseh bivših strank, tako piše Vreme, se čuti najbolj jaka podpora za delo, ki ga vrši kraljevska vlada. Z ozirom na Slovenijo piše

isti časopis, je bila samostojna demokratska stranka prva, ki je z dr. Albertom Kramarjem na čelu ponudila svoje lojalno sodelovanje z delom kraljevske vlade. Prilike v dravski banovini se razvijajo normalno. One bivše stranke, ki so preje prevladovali, sodelujejo aktivno z režimom, bodisi da so zastopane v kraljevski vladi, bodisi da sodelujejo pri vrhovnem zakonodajnem svetu, pri banovinskih upravah ali pa v banskih svetih. V vrstah bivše ljudske stranke se zadnje čase opaža vedno večja volja za sodelovanje. Imenovanje dr. Drago Marušića za bana dravske banovine pa je privleklo kot najbolj aktivne vse pristaje bivše kmetijske stranke. — Administracija se je znatno izboljšala, položeni so temelji za kulturni preporod ljudstva v jugoslovanskem narodnem pravcu.

V prestolici je vladalo svečano razpoloženje. Pred durmi so božični prazniki, ki seveda nekoliko zmanjšujejo zanimanje za ta važen političen jubilej.

Zagreb, 7. jan. Ž. Zagrebški listi posvečajo cele strani zgodovinski obletnici 6. januarja in naglašajo ravno tako kakor belgrajski, da je režim v dveh letih pokazal veliko delavnost in sme danes računati na simpatije v velikanski večini jugoslovanskega naroda. Po zagrebških ulicah se je zbrala mladina iz vseh šol in v slavnostnih povorkah slavila jubilejni dan ter vzkljala Nj. Vel. kralju ter predsedniku vlade generalu Pero Živkoviću.

Split, 7. jan. Ž. Mesto je na dostojen način proslavilo obletnico manifest Nj. Vel. kralja. Meščani so se zbrali pred bansko palačo ter manifestirali svojo udanost zastopniku najvišjega vladarja. Po mestu je vladalo ves dan svečano razpoloženje. Listi so na svoj način obhajali ta zgodovinski dan ter odpirali pred narodom upolne poglede v srečno bodočnost velike Jugoslavije.

Pariz žaluje za maršalom

Stotisoči delajo špalir sprevodu za rajnim maršalom Joffrom

Pariz, 7. jan. kk. Krsto maršala Joffrea je včeraj zvečer ob 9 prepeljala republikanska garda v katedralo Notre Dame ob ogromni udeležbi prebivalstva. Pri grobu neznanega vojaka so s topovskim strelom dali znak za eno minuto molčanja. Danes pa so pod kupolo invalidskega doma počivali ostanki maršala Joffrea ob strani Fochovega groba. Nepregledne množice so izkazovale poslednjo čast pokojnemu maršalu. Več kot pol milijona ljudi je tvorilo špalir ob katedrali Notre Dame do invalidskega doma. Sprevod so otvorili kirasirji republikanske garde. Sledili so najrazličnejši oddelki vojske z zastavami in godbami, posebna belgijska četa, angleška garda in oddelek ameriških filizirjev. Nato je sledila dolga vrsta zastav vseh razpuščenih francoskih rezervnih polkov ob žalnem bobnanju nešteti bobnov. Truplo pokojnika so vozili na topovski lafeti, pokrito z ogromno trikoloro. Pred krsto so nosili maršalovo bojno standardo. Za lafeto pa je korakal s šabracko pokriti osebni konj maršala. Neposredno potem so korakali za krsto trije še preživeli maršali svetovne vojne Petain, Liauthey in Franchet d'Esperay, za njimi pa zastopniki vrhovnega vojnega sveta, zveza frontnih bojnikov, zastopniki vlade in zastopniki tujih državnih poglavarjev, člani diplomatskega zbora in nepregledna množica delegatov najrazličnejših javnih korporacij. Šele opoldne je prišel sprevod do Invalidskega doma, pred katerim je imel govor vojni minister Barthou. Barthou je v markantnih potezah orisal postanek in napredovanje pokojnega maršala, katerega so sošolci že v vojni akademiji označevali z imenom »veliki molčečec« in ki se je tudi na višku svoje slave odlikoval s skromnostjo in odkritosrčnostjo.

Pariz, 7. jan. fr. K pogrebu maršala Joffrea se dodatno poroča: 14 visokih vojaških osebnosti je korakalo ob krsti kot častna straža. Tem je sledila duhovščina, med njo papeški nunej in dva kardinala.

Pariz, 7. jan. AA. Jugoslovanski poslanik dr. Miroslav Špaljković je v imenu Nj. Vel. kralja skupno z delegati jugoslovanskih oficirjev, ki se mude v studijske svrhe v Franciji, z generalom Veselinovićem na čelu v imenu jugoslovanske vojske položil včeraj vence na mrtvaški oder maršala Joffrea.

Pariz, 7. jan. AA. Sprevod je molče opazoval ganjena množica. Vse trgovine so bile zaprte. Cestne svetilke so bile ovite s črnim florom in gorele. Posebno pretresljiv trenutek je bil, ko je prišel sprevod pred Esplanado Invalidov, kjer so položili na krsto zemljo z bojnih poljan ob Marni. V tem trenutku so zadonele topovske salve.

Pariz, 7. jan. AA. Vdova maršala Joffrea je sprejela sotrduka lista »Echo de Paris« in mu med drugim izjavila, da postane Louvenciennes hram, kjer bo živel in kjer bodo gojili spomin na maršala Joffrea. Tam bo tudi urejen muzej, v katerem bodo hranili vse predmete, ki so bili v zvezi s pokojnim maršalom.

Venizelos prispel na referat v Rim

Velikanska slavlja na čast grškemu državniku — Fašistični tisk fantazira o vzhodnem bloku

Rim, 7. jan. Ž. Danes ob devetih je prišel v Rim grški predsednik vlade Venizelos. Program Venizelosevotovanja se je razširil. Nocoj bi bil imel odpotovati, ostane pa do jutri zvečer.

Takoj po prihodu je bil ob 10 dopoldne sprejet v avdienco pri kralju. Pred njim je bil sprejet v avdienco novi grški poslanik, ki je izročil svoja akreditivna pisma. Venizelos je imel nato sestanek z Mussolinijem v palači Venezia, z min. Grandijem pa v palači Chigi. Ob 9 zvečer je Mussolini priredil Venizelosu na čast banket, ki so mu prisostvovali vsi ministri in državni podtajniki Mussolinijeve vlade, grški diplomatski zastopniki, ki so v Rimu. Venizelos bo jutri konferiral z Grandijem.

Fašistični tisk pozdravlja Venizelosa, izbegava pa pripisovati njegovemu potovanju večji značaj. S tem hoče zmanjšati pomen njegovih posvetovanj z jugoslovanskimi, poljskimi in avstrijskimi državniki. Fašistični tisk zamolčuje Venizeloseve izjave o odnošajih Grčije do Male antante.

»Giornale d'Italia«, ki predstavlja mnenje zunanje ministrice, označuje namen Venizelosevega obiska v Rimu. Pravi, da ta obisk ni nič neobičajnega. Venizelos bo v teku kratkega bivanja mogel na najeklatantnejši način potrditi, da so vsi Italijani prežeti prijateljskega čuta nasproti njemu in njegovemu političnemu delu in proti grškemu narodu, ki ga on dostojno zastopa. Njegov obisk je pomemben

po važnih dogodkih, od katerih je omeniti grško-turški sporazum in obisk Marinkovića v Atenah in obisk Venizelosa v Belgradu. Vse te dogodke, ki so splošnega značaja, je treba premotriti, da se pri tem ugotovijo direktive grško-italijanske vlade, ki so svoječasi dovedle do sklenitve pogodbe med Grčijo in Italijo.

»Giornale d'Italia« dalje opozarja, da se bo ob posvetovanjih, ki se bodo vodila v Rimu med predstavnikih grške in italijanske vlade, moglo z zadovoljstvom ugotoviti, kakšnega pomena je grško-italijanska pogodba. Prijateljstvo ni bilo konvencionalna in prazna fraza, nego živ instrument. Ta pakt je spravil v sklad smer grške in italijanske zunanje politike in uvrstil medsebojno sodelovanje v vzhodnem delu Sredozemskega morja in na Balkanu. Cilji te politike so vsakomur znani. Nedvomno imajo za podlago težnjo za uvrstitve miru. Italija želi, da se vse države na Sredozemskem morju in Balkanu konsolidirajo v svoji nacionalni individualnosti (sic!), da pa se pri tem gospodarsko in politično razvijejo. Oslanjajoč se na te jasno odrejene politične smeri, je Italija sklenila dve pogodbi s Turčijo in Grčijo, podpirala je prizadevanja, da pride do sklenitve pogodbe med Grčijo in Turčijo. Ti dve pogodbi pomenita, da Italija želi, da sodeluje z Grčijo in Turčijo, uvaževaje pri tem njuno etnično in politično individualnost. Te tri pogodbe

Dr. Korošec v Belgradu

Belgrad, 7. jan. m. Bivši minister dr. Anton Korošec se je danes vrnil v Belgrad.

Železniška ravnateljstva se prenesejo v Belgrad

Novi Sad, 7. jan. Ž. »Deutsches Volkblatt« prinaša informacijo svojega dopisnika, da se bodo sedanja železniška ravnateljstva opustila, da pa se bodo v Belgradu ustanovila 4 ravnateljstva v ministrstvu. Mesto sedanjih ravnateljstev, pa bi se ustanovilo inspektorati.

Iz šolske službe

Belgrad, 7. jan. Ker primanjkuje na meščanskih šolah v Ljubljani učiteljev, je gospod minister prosvete dodelil v službovanje 1. deški meščanski šoli v Ljubljani strok. učitelja Wagner Rudolfa, ki je bil dosedaj dodeljen prosvetnemu oddelku kraljevske banke uprave v Ljubljani. Imenovan je bil znan v Belgradu kot šef bivšega slovenskega odseka v ministrstvu prosvete za osnovno šolstvo, ki je vedno varoval ugled šolstva in pomagal vsem slovenskim učiteljem brez razlike mišljenja in prepričanja.

„Čech“ se razširi

Praga, 7. jan. Ž. Češki katoliški list »Čech« napoveduje povečanje obsega in formata. (Iskreno čestitamo — uredništvo.)

Konferenca opija

Belgrad, 7. jan. m. Z današnjim SOE potuje na opijsko konferenco naš delegat Potić, opolnomočeni minister. Na konferenci se bo obravnavalo letno poročilo po produkciji opija o posameznih državah. Razpravljalo se bo o izvrševanju ženevske opijske konvencije v posameznih deželah. Dalje se bo obravnavalo vprašanje omejitve fabrikacije opijskih drog.

Rom.-poljska pogodba

Varšava, 7. jan. kk. Kakor poročajo vladni listi, sta se romunski ministrski predsednik Mironescu in poljski zunanji minister Zaleski dogovorila, da se bo ob priliki zasedanja Sveta Društva narodov v Ženevi podaljšala romunsko-poljska prijateljska in zvezna pogodba, ki poteče meseca marca. Vesti, ki trdijo, da so bile težkoče pri predpogajanjih z vojaškega stališča, niso resnične.

Izgredi v slov. nasebini

Haag, 7. jan. kk. V Haarlemu so bili danes veliki ulični izgredi brezposelnih, katere je policija le s težavo udušila.

Volitve v Palestini

Jeruzalem, 7. jan. AA. Volilno gibanje je bilo zadnje dni zelo živahno. Prvi rezultati volitev v židovski svet kažejo, da je na vsej črti zmogala delavska stranka.

pomenijo, da so ovire, ki so obstojale med Grčijo in Turčijo, in na katere so gotove države v inozemstvu spekulirale, prenehale, da je razvoj ustvaril zdravo stanje, ki je popolnoma razbistrilo položaj na vzhodnem delu Sredozemskega morja. Če bi Italija ne hotela miru in sloge, ne bi bila podpirala in zagovarjala sklenitev grško-turške pogodbe.

USA je ganil Mussolinijev govor

Toda posojila kljub miroljubnosti fašističnega režima ne more dovoliti — „Zakaj napada katoliške banke?“ - Amerikanci predlagajo radikalno revizijo fašističnega državnega proračuna

Washington, 7. jan. »Brians Magazine«, ugledna kulturna in gospodarska revija, piše: »Gospod Mussolini je imel ob Novem letu lep radio-nagovor na ameriški narod, v katerem poudarja absolutno miroljubnost Italije in njenega režima. Ta izjava ni globoko razveselila samo Združenih držav severne Amerike, ampak ves svet, tembolj ker ni zgolj diplomatska enunciacija, kakor smo jih vajeni čuti vsak dan, ne da bi jim preveč verjeli, ampak je odkritosrčen izraz odkritosrčne želje Italije in njenega duceja vsaj v sedanjem političnem momentu. Vendar pa moramo, da ne bi se italijanska javnost udajala kakim iluzijam, resnici na ljubo dati ameriškemu javnemu mnenju vernega izraza v toliko, da opozorimo zainteresirane kroge, da Amerika kljub naglasni in priznani miroljubnosti fašističnega režima ne more Italiji dati posojila, ki ga je gospod Volpi iskal pri t. r. d. Redmond. To pa nikakor ne iz kakšne antipatije do fašizma, kateri se Ameriki prvič nič ne tiče, drugič pa v nekaterih vplivnih krogih naše domovine celo uživa naklonjenost, ampak iz čisto stvarnih razlogov gospodarskega značaja.«

»Gospodarsko in finančno stanje Italije ni zadovoljivo, oziroma finančni načrt vlade je premalo realen, da bi mogla Amerika riskirati kapital, ki ga sama nujno rabi. Vzrok, da je Amerika v tem pogledu postala še bolj neuporna kot je že bila, je govor šefa vlade g. Mussolinija 18. decembra prejšnjega leta v senatu, s katerim našega finančnega sveta ni pomiril, kakor je nameraval, ampak povzročil še večje pomisleke.«

»Govornik je poudarjal, da je gospodarska kriza Italije posledica svetovne krize, zlasti pa krize ameriških bank po oktobru 1929. Svet se ni poznal gospodarske krize, ko je Italija radi razsipnosti režima in stabilizacije lire na absurden nivo že davno tičala v latentni krizi. Danes je seveda ta kriza po sovlivu svetovne še neprimerno bolj občutna, tako, da se Italija ne bo sanirala, ko bo ves svet saniran, dokler njen režim popolnoma ne izpremeni svoje dosedanje metode gospodarjenja.«

»G. Mussolini je v svojem govoru menil,

da dohodki italijanskega budžeta padajo, da pa to nima katastrofalnega značaja in da se bo budžet uravnovesil, če se uvede štednja. Toda štednja se ne more uvesti v potrebni meri, ako se bo trošilo dalje in vedno več za proračun armade, za nepotrebno milico in za absurden korporacijski sistem, ki gospodarstva dozdaj ni izboljšal niti za en centezim, pač pa državo ogromno stane. Pri tem dohodki stalno padajo, viri iz občinskih financ pa se sušijo bolj in bolj zaradi razsipnosti, korupcije in nereda partizanskih podestatorov. Fašizem, ki nas na sebi nič ne briga, po svojih faktičnih metodah učinkuje na italijanske finance podobno kakor kaka okupacijska armada, ki troši zaloge dežele, ne da bi jih mogla nadomestiti.«

»Govornik je napadel katoliške banke. Toda resnici na ljubo je treba ugotoviti, da je bil falisitem teh bank kakor nešteto drugih nekataloških posledica od režimskega gospodarstva povzročene splošne krize, ki je za te banke imela tem hujše posledice, ker je vse upravniške nastavitve fašizem.«

»Tudi izseljevalna politika g. Mussolinija je vse kaj drugega kot srečna. Najprej je izseljevanje z vsi silo preprečeval, rekoč, da mora Italija postati 60 milijonski narod, ki bo naravnost »eksplozirala«, da zavojuje svet. V ta namen je začel tudi samo na sebi hvalevredno propagando za pospešitev rojstev. Tako je število izseljencev, ki je leta 1923 znašalo 389.957 duš, padlo do lanskega leta (1929) na 149.831, to je na nivo, ko se izseljevanje in vseljevanje skoro popolnoma kompenzirata. Zdaj pa, ko imo izseljencev tujih delovnih sil sploh več ne rabi, ampak se jih ves svet z obema rokama brani, je g. Mussolini v svojem govoru naznačil, da je prefektori dal nalog, naj izstavijo poimni list vsakemu, kdor ga želi! Ali ni režim na ta način Italiji onemogočil, da si pridobi dohodek iz dotoka izseljeniškega denarja v domovino vsaj toliko, kolikor je to bilo v tisti dobi mogoče? Danes dovoljenje potnih listov seveda pomeni toliko kot mahitati v prazen zrak.«

»Režim hoče štediti. Toda sam pravi, da več ne bo prištelil do 400—500 milijonov in že

to je zelo dvomljivo. Sicer pa, če dohodki iz davkov vsak dan padajo, če se deficit veča, če je kredit čisto omajan, kaj pomaga taka prištednja? G. Mussolini je izjavil, da milica ne stane toliko, kakor se misli, toda fašistični Annuario statistico italiano ima vse drugačne številke nego jih je šef vlade v senatu navajal. Fašistična milica, tako pove Annuario, stane toliko ko armada.«

»Davkov režim ne more zvišati niti uvesti novih, 400—500 milijonov prihrankov pa gre na račun plač uradništva in državnega delavstva, to se pravi, da bo revež masil luknje budžeta. To je nemogoča stvar, kajti revež bo postal še večji siromak, ker diktatura cen, ki jo hoče izvesti g. Mussolini, bo gospodarstvo le še bolj dezorganizirala.«

»Najgloblji vzrok italijanske gospodarske krize je nenaravna stabilizacija lire. Od takrat, od 21. decembra 1927., datira kriza; to je bila šentjernejska noč italijanskega gospodarstva. Na vsak način bi bil moral režim po tej nenaravni stabilizaciji znati politične izdatke in davščine — storil pa je ravno narobe. G. Mussolini je dejal, da je italijanski budžet od leta 1929—1930 narasel na 20 milijard lir, dočim znaša francoski 50 milijard frankov. Toda g. Mussolini ne razume, da ravno v tem grmu tiči zajec. Kajti bogastvo Francije je najmanj trikrat večje od italijanskega! L. 1914 je budžet Francije bil dvakrat večji od italijanskega. Vojna je Italijo veliko bolj prizadela kot Francijo. In vendar je v zlatih frankih narasel budžet Francije od 5 milijard pred vojno na 10 milijard danes, dočim je italijanski narasel od 2 in pol na 7.200 milijard frankov v zlatu! Občinske uprave, ki so l. 1914 trošile 886 milijonov lir, trošijo danes nad 7 milijard, to je, 2 milijardi zlatih lir več! Takrat se je vplačevalo davkov 3 in pol milijarde zlatih lir, danes plačuje bolj siromašna dežela 9 in pol milijard zlatih lir.«

»Spriči teh dejstev ni misliti, da bi mogla Amerika naložiti svoj denar v italijanski državni budžet, dokler režim svoje finančne politike temeljito ne izpremeni.«

Stavka v Porurju končana

Berlin, 7. jan. AA. Redarstvo je zatrla komunistične akcije v Porurju. Zaradi tega je stavka končana. Večina rudarjev se je vrnila na delo. Pogajanja za ureditev medznih vprašanj vodi osebno minister za delo.

Brezposelnost narašča v Angliji

London, 7. jan. AA. Število brezposelnih v Angliji se je povisalo napram preteklemu tednu za 230 tisoč.

Krvaue demonstracije v Holandiji

Amsterdam, 7. jan. AA. Snoči je prišlo do krvavih spopadov med policijo in stavkajočimi, v katerih je bilo ranjenih več oseb.

Rim, 7. jan. AA. Snoči so zabeležili v Melliju močne potresne sunke.

Amerika kupuje del Mehike

Washington, 7. jan. AA. Senator Ashurst iz Arizone je vložil v parlamentu predlog, naj bi Združene države kupile od Mehike vso južno Kalifornijo in dele države Sonora.

Hišne preiskave po vsej Romuniji

Bukarešt, 7. jan. kk. V organizacijah »Želoz-se garde« in »Nadangelu Mihela« so se vršile hišne preiskave, posebno tudi v Bukovini, pa tudi v Moldaviji, Bukarešti, Jassyju, Ternovcibah, Radovi in Kimpolungu. Pri teh preiskavah so našli velike zaloge orožja. Bilo je mnogo ljudi aretiranih, med njimi tudi na povelje notranjega ministrstva voditelj antisemitov Codreanu.

Zveza petrolejskih trustov

Chicago, 7. jan. AA. Petrolejski družbi »Shell« in »Standard Oil« sta si s 25 milijoni dolarji zagotovili monopol nad celotno petrolejsko produkcijo sveta.

Vandervelde

o vzhodni Evropi

Bruselj, 7. jan. AA. Socialistični prvak Vandervelde, ki se je vrnil s potovanja po Rusiji in po evropskem Vzhodu, je imel sinoči tu jako uspešno dokumentarno predavanje o tem potovanju in o položaju na vzhodu Evrope. Predavanja se je udeležilo mnogo intelektualcev in uglednih osebnosti ter člani diplomatskega zbora. Navzoč je bil tudi jugoslovanski poslanik dr. Milojevič z obema poslaniškima tajnikoma.

Za 300 milj. Din orožja se potopilo

London, 7. jan. Blizu Colomba se je radi eksplozije potopil norveški parnik »Tricolor«, ki je imel na krovu za 300.000.000 Din orožja in municije na račun letniške vlade.

ŽREBANJE LOTERIJE »DOMA SLUŽKINJ« bo v nedeljo 11. januarja ob 4 popoldne v Mestnem domu. — Ali že imaš srečke? Zadnji dnevi teko!

Italijanski polet v Brazilijo uspel

3000 km v 17 urah — Eno letalo ni prišlo preko morja

Porto Natal (Brazilija) 7. Decet aeroplanov italijanske dvanejstapratne zračne eskadre pod poveljstvom ministra za vojno zrakoplovstvo Balba je dospelo večer ob 21.10 (našega časa) v Porto Natal v dveh skupinah. Dva aparata, ki nista dospela, sta zaradi lahke poškodbe pristala na otoku Fernando de Noronha, odkoder bosta odplula kmalu v Porto Natal.

Aparati so se bliž dvignili s pete postaje svojega poleta, to je iz Bolame v portugalski Afriki na zapadni obali črnega kontinenta ob 3 uri zjutraj (našega časa). To se pravi, da so preleteli distanco Bolama—Porto Natal preko Atlantskega oceana, ki znaša nad 3000 km v 18 urah 10 minut, torej so napravili po 170 km na uro.

Dvanejstapratna zračna vojaška eskadra Balba je bila vzletela iz Orlebelli na zapadni obali Ita-

lije dne 17. decembra 1930 ob 7 uri in 45 minut in je preletela z večjimi in manjšimi neizgodbami v viharjih, radi katerih je morala prisiljeno pristajati, ruto Cartagena—Kenitra—Villa Cisneros—Bolama—Porto Natal, to je 8000 km v 20 dneh. Napraviti ima še pot Porto Natal—Bahia—Rio de Janeiro to je še 2350 km.

Polet ni šel tako gladko, kakor se je mislilo; aparati so napravili do zdaj povprečno 400 km na dan, vstevši vsa prisilna in programska pristajanja. Vendar predstavlja polet velik in časten uspeh moderne avijatike, ker je to prvi polet večje zračne eskadre preko Oceana v neugodnih okoliščinah.

Rim, 7. jan. AA. Posrečeni polet italijanskih letalcev v Brazilijo je silno navdušil italijansko javnost. Glavno mesto in pokrajinska središča so okrašana z zastavami. General Balbo bo prejel visoko odlikovanje.

Oustricova gnojnica

Politiki, ministri, novinarji, vsi so prihajali po denar

Pariz, 7. jan. k. Podobor parlamentarne preiskovalne komisije v Oustricovem škandalu je sporočil finančnemu ministru imena vseh parlamentarcev, ki so kedaj vršili intervencije v interesu Oustricovega koncema. Na tej preskribirani listi je 45 imen, med njimi ime Tardieuja, predsednika preiskovalne komisije Marina, predsednika finančne komisije Malyja, bivšega kmetijskega ministra v Tardieujevem kabinetu Davida, voditelja patriotske mladine Taittingerja in mnogo drugih. Tudi sedanjí kmetijski minister Viktor Beret je zapleten v razne tozadevne borzne manevre. O teh intervencijah raznih državnikov na borzi javnost do sedaj ni nič vedela. Drugi podobor v tej pre-

iskavi pa je odkril še druge interesantne razmere v knjigovodstvu Oustricove banke. Tako je dobival privatni tajnik Tardieuja Millet od Oustrice mesečno plačo 5000 frankov od oktobra 1928 dalje, vsega skupaj 120.000 frankov. Dalje so našli blagajniški ček za »Volontar« v višini 269.000 frankov, za pošteletski list »Echo de Sol« glasilo bivšega radikalnega ministra Durandja pa 800.000 frankov. Našli so tudi pobotnice policijskega komisarja Benoitja za 17.000 frankov, ki je bil svoj čas prišel v slabo luč pri aretaciji krojača Almarola. »Populaire« cení vso škodo francoskega narodnega premoženja vsled takega podpiranja s strani parlamentarcev na 20 milijard frankov.

Upor na angleški vojni ladji

London, 7. jan. Velik alarm je povzročila v angleški publiku, ki je izredno ponosna na svojo mornarico, vest o upor na vojni ladji »Lucie«. Ta ladja, ki služi za depot drugi eskadri 6 podmornic, s katerimi bi morala odpluti na bližnje vsakoletne pomladanske manevre v Atlantiku v Gibraltar, se je v Plymouthu pripadala na odhod. Kapitan Lahfax je odredil v nedeljo barvanje ladje, čemur pa se je okoli 30 v to določenih mož posadke uprlo. Posadka je vrhote bila vznevoljena tudi zato, ker je bila edina od atlantskega brodoma za 3 dni prikrajšana pri 15 dnevnem božičnem dopu-

etu. Može so se enostavno podali v medkrovje in zaprli za seboj luke (vrata) ter so došli jedi in pili. Komandant je to sporočil vrhovnemu poveljniku atlantskega brodoma Mount Wise-u, ki je postal na krov fizičje, kateri so pomorščake, ki so se mirno udali, odvedli v zapore v Devon Portu. Tu se vrši zdaj pod predsedstvom kapitana »Resoluciona«, Hortonja, preiskava in še ni gotovo, ali bodo mornari sojeni navadnim potom ali po vojnem sodišču. Zdi se, da stvar ne bo prehudo izpadla, ker je razburjenje pomorščakov bilo razumljivo in se niso uprli aktivno.

Strahovit ciklon na Filipinih

Neurja tudi drugod

Manilla, 7. jan. Na otokih Samar, Cebu in Negros je divjal te dni strahovit ciklon. Veliko oseb je bilo ubitih, še več pa se pogreša. Poročil pa še ni iz notranjosti otokov, ker je zveza z obaljo pretrgana. Dve motorni ladji, ki sta se nahajali blizu epicentra ciklona, sta se potopili, štiri ladje pa so zelo poškodovane. Več sto hiš je porušeni in okoli 4000 ljudi mora bivati na prostem. Škoda se ceni na več milijonov dolarjev.

Lisabona, 7. jan. Iz vseh provinc prihajajo poročila o viharjih. Dve osebi sta bili ubiti. Veliko vasi je zaradi poplave izoliranih. Osebe so se morale reševati po čolnih. Najbolj je narasla reka Mondego, ki je preplavila dolino v širini 6 kilometrov. Veliko mostov je porušeni, škoda se pa ceni na en milijon zlatih skudov.

London, 7. jan. V Rokavskem zalivu je gosta megla povzročila več nezdod. 6300 tonska angleška

ladja »Nurtureton« je zadela na suho in se razkrala na dveje. Na Temzi sta se potopili dve ladji-vlačilci, ki sta zadeli skupaj. Človeških žrtev ni bilo. Tudi železniški promet je bil oviran. Mraz je velik.

Newyork, 7. jan. V severni Karolini je v okraju Rockingham divjal silovit ciklon. Pet črncev je bilo ubitih, več ladij pa je hudo poškodovanih.

Uniontown (Pennsylvania), 7. jan. Tu je divjal ciklon, ki je povzročil ogromno škodo. Večino poslopij je razknil in prevračal avtomobile in vozove, poruval drevesa in metal ljudi, tako da je nekaj bilo lažje ranjenih.

Nacionalizem in film

Praga, 7. jan. kk. »Česke Slovo« graja, da v Zagrebu kažejo film »C. in kr. feldmarš« v nemškem jeziku, dasi je na razpolago tudi v češki verziji.

Ameriški nazori o plači

Izšla je nova Henry Fordova knjiga »Progress«, v kateri razvija svoje misli o sodobnem ameriškem gospodarstvu, ki so v glavnem nadaljevanje istih idej, ki jih je podal v svoji že znani knjigi »Moje življenje in moje delo«. Najinteresantnejši v novi knjigi se nam zde Fordovi nazori o delavskih plačah.

Ford pravi, da se znižanje cen uprizarja le zato, da se dvigne nakup. Toda to postopanje ni vselej koristno produkciji kot taki, kajti vsa pozornost je potem posvečena prodaji, a na škodo kakovosti fabrikacije. V resnici pa se prodaja pospeši mnogo bolj z boljšo in preciznejšo izdelavo, kakor pa z več ali manj spretno reklamo. Naloga industrije ni, da čaka naročil od strani publike, ampak da jih izzove z dobrim blagom, ki ga postavi na trg in ki odgovarja ljudskim potrebam in ljudskemu okusu. Da je kupna moč publike zadovoljiva, je treba delavcem, ki izdelujejo blago, dati dobre in razmeroma visoke plače.

Ford vztraja na tej ideji in pravi, da je boljše zaposliti 50 delavcev in jih plačati z 8 dolarji dnevno, kakor pa 200 z dnevnim plačom 2 dolarjev. Ti slednji, pravi, bodo kupili svoje najnujnejše potrebe in drugega nič več. Z njimi prodajalec ne more računati. Nasprotno bodo pa delavci, ki zaslužijo 8 dolarjev dnevno, mnogo kupovali. Dobro plačan delavec neprimerno več dela in da tudi drugim možnost zaslužka. Zaposliti veliko delavcev in jih slabo plačati, ni drugega, kakor posplošiti revščino.

Ford se odločno obrača proti »primitivni miselnosti« večine evropskih delodajalcev, ki v plačah ne vidijo drugega, kakor breme. S tem je produkcija res pocenjena. Toda nizke plače nimajo nujno za posledico tudi nizkih cen na trgu. Pot, ki vodi do znižanja stroškov, je sledeča: Prvo vrstna oprema v obratih in inteligentno dobro plačano delavstvo. Noben tovarnar pa nima pravice, da mu bo delavec delal z razumevanjem, ako ga primerno ne plača. Strokovno in marljivo delo je treba plačati in je še vedno poceni, kakorkoli se plača. Ite-klo pa bi se razsipati s časom in denarjem, ako bi kdo tudi prvo vrstno opremljeno delavnico hotel voditi s slabo plačanim delavstvom. Ford pristavlja, da to njegovo mišljenje ni zadeva čustva, ampak je stvar nujne pravičnosti. »Plača mora biti dvignjena v višino neke vrste soudeležbe na dobičku.« Še druga važna misel: »Večkrat me vprašajo, če sem pripravljen plačati ameriške plače v tovarnah, ki jih imamo v Evropi. Brez obotavljenja in celo večje, ako se bo naš posel v Evropi razvil s tako hitric, kakor se je tu v Ameriki. Plače niso odvisne od fantazije industrijecev, ampak od produktivnosti podjetja.«

»Nobenega razloga ni, da bi delavca slabše plačal kakor uradnika. Vestno vodstvo stroja zahteva dostikrat večje spretnosti in tudi inteligenco, kakor pa vodstvo pisarne. V delavnicah bo skoraj pomanjkanje sposobnih in inteligentnih delavcev, kakor hitro jih boste prstovoljno prav dobro plačali in od njih zahtevali tudi primerno delo. In socialna razlika med uslužbencem, ki dela v pisarni in onim, ki streže strojem, bo sama ob sebi izravnanost.«

Gotovo je minimum, pod katerega plača ne sme nikdar pasti. Toda ni nobenega maksimuma. Ford pravi, da ima tak sistem mnogo prednosti in samo obžaluje, da vsi ljudje niso sposobni, da bi zaslužili tako visoke plače, kakor bi jih on rad dal. V Fordovih tovarnah se nabešno in avtomatično vsakih šest mesecev zvišajo plače, toda vsi delavci ne napredujejo z delom v tisti meri, da bi zaslužili tak povisek. Kaj stori Ford s temi? »Kadar pride delavec do točke, ko ne zasluži več svoje plače, se ga pošlje v plačilni lestevici nazaj in so ga znova nastavi z nižjo plačo. Potem se njegova plača v polletnem času začne zopet zvišati in redkej je slučaj, da bi ga še enkrat bilo potreba poslati nazaj na plačilni lestevici. To pot je razumljivo lek-cijo in posledj dela tako, da svojo plačo tudi zasluži.«

Dobesedno smo navedli gornje besede, ker kažejo, kako Ford prehaja iz teorije v prakso. Vidi se, da je zvest svojim naukom. Zdi se pa, da je njegova metoda, ki je proti znižanju plač, že precej razširjena v Ameriki. »Journal of Commerce«, vodilni industrijski in trgovski list Newyorka, je pred kratkim pisal, da naj bi se plača znižala samo tam, kjer se znižajo tudi cene blagu. Znižanje naj bi bilo vedno le prehodnega značaja za toliko časa, da si industrija izboljša organizacijo, ki ji čez nekaj časa omogoča zopet boljše plačati delavstvo.

Dunajska vremenska napoved: Vedno bolj jasno in mrzlo vreme. Zjutraj hude slane. Temperatura tudi podnevi ne bo nad ničlo.

Zagrebska vremenska napoved. — Se precej jasno. Zjutraj megla. Mrzlo. Bolj stalno.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena mati, stara mati, taška itd., gospa

Leonila Pakič roj. Zhuber

dne 7. januarja nenadoma, previdena s tolažili sv. vere, mirno umrla.

Pogreb bo v petek dne 9. januarja 1931 ob ¼4 popoldne iz mrtvašnice na Vidovdanski cesti na pokopališče k Sv. Krizu.

Ljubljana, 7. januarja 1931.

ZALUJOCI OSTALI

Mestni pokopni zavod v Ljubljani.

Udarec za ribniške krošnjarije

Ljubljana, 7. jan.

Okr. načelnik v Kočevju odreja letos izdajo sbrtnega dovoljenja ribniškim krošnjarijem kakor tudi izdajo potnih listov krošnjarijem, starih pod 24. letom, za Avstrijo. S tem bo domača obrt v Ribnici glede razpečavanja zelo oškodovana. Danes je načelnik Zveze lesnih domačih obrti, kjer je organiziranih nad 300 krošnjarijev, g. Skulj v tej zadevi interveniral pri g. banu. Za od pomoč je zaprosena tudi centralna vlada, ker doslej se še nikdar ni to prakticiralo.

Cestne zadeve laškega okraja

Laško, 6. januarja.

Okrajni cestni odbor v Laškem je preteklo leto z ozirom na novo razdelitev banovinskih cest po ministrski uredbi z dne 13. maja 1929 izvršil kilometriranje vseh banovinskih in bivših okrajnih cest. Banovinska cesta I. reda je samo ena in sicer Radeče—Celje v dolžini 22.895 km. Banovinske ceste II. reda Latkova vas—Marija Reka—Trbovlje—Zagorje—Lzlake, dolžina v okraju Laško 10.118 km. Cesta Trbovlje—Zidani most—Sevnica—Rajhenburg—Videm, dolžina v okraju 28.135 km. Banovinska cesta Breg—Dežno, dolžina 19.152 km. Banovinska cesta Jurklošter—Laško, dolžina 13.170 km. Banovinska cesta Mišji dol—Rimske Toplice, dolžina 12.750 km. Banovinska cesta Sv. Marjeta—Hrastnik, dolžina 9.937 km.

Okrajni cestni odbor tudi doplačuje primeren znesek k cesti Sevnica—Planina—Lesično, ki gre po teritoriju laškega okraja v občini Jurklošter v dolžini 2.900 km sevniskemu cestnemu odboru, ki to cesto vzdržuje. Skupna dolžina vseh banovinskih cest I. in II. reda v laškem okraju je v dolžini 119.035 km. Okr. cestni odbor pa oskrbuje tudi dotične ceste, katere so bile preje okrajne, pa jih zgoraj omenjena banovinska uredba ni sprejela med banovinske ceste in sicer: Lahonno—Tevče, dolžina 3.506 km. Laško—Rečica, dolžina 1.326 km. Sv. Marko—Podmeja, dolžina 2.670 km. Trbovlje—kolodvor—Sušnik, dolžina 1.050 km. Dimnik—Urhovčeva Loka, dolžina 0.416 km. v skupni dolžini 8.968 km. Okrajni cestni odbor je pripravil tudi osnutek novemu cestnemu odboru za proračunsko leto 1931. Nove večje naprave so zamišljene sledeče: preložitve ceste v Mišjemdolu in sicer na progi: Mišjidol—Rimske Toplice se cesta preloži iz levega na desni breg potoka Gračnice. S tem se okrajni cestni odbor izogne napravi dveh novih mostov, ki bi veljala preko 400.000 Din. Preložitve ceste pa bo stala okroglo 205.000 Din. Na banovinski cesti I. reda Radeče—Celje je zamišljena v letošnjem letu zgradba mostu čez potok Rečica pri kopalisku v Laškem. Istotako tudi razširitev zelo ozke ceste v bližini vasi Tremerje. V cestno vzdrževalnih stroških pa je predvidena tudi poprava mostu v Zidanem mostu in sicer podbetoniranje stebrov, katere izpodjeda Savinja. Predvidena je tudi poprava mostu pri črnem potoku in sicer zgradba novega opornika.

Okrajni cestni odbor je na seji z dne 22. aprila lanskega leta soglasno sklenil, da bi se nekatere zelo neprimerne označbe cest po ministrski uredbi predpragale. Tako n. pr. cesta Breg—Dežno bi se naj imenovala, kakor preje Breg—Jurklošter, a cesta Mišjidol—Rimske Toplice bi se naj imenovala Dežno—Rimske Toplice, a cesta Jurklošter—Laško v Mišji dol—Laško. Tudi je v ministrski uredbi pogreška v tem, ker je cesta Radeče—Zidani most označena v vseh cestnih progah, namreč: Radeče—Celje in Trbovlje—Sevnica. Želeži je, da se take pogreške popravijo.

Strel skozi okno

Vrhnika, 6. januarja.

Preteklo nedeljo zvečer se je izvršila v Blatni Brezovici nesreča pri streljanju, katere žrtev je postal gospa Marija Jerina, ki je sedela v domači hiši pri oknu. Strel, ki je padel skozi okno, jo je zadell v vrat. Ob istem času je počil še en strel v neko sosedno hišo in se zaril ravno na mizo pod skledo, ko so domači večerjali. Krivica niso mogli takoj dobiti. Sum je padel na nekoga, ki je bil od vrhniških orožnikov aretiran ter prepeljan v preiskovalne zapore okrajnega sodišča. Osumilcem ima res tako zvani »flobert« ter je res morda ob istem času streljal, čeprav ni imel namena izvršiti kak zločin.

Razburjenja radi tega dogodka je bilo precej v vasi in okolici. Saj če bi bil res zločin, človek niti doma v sobi ne bi bil varen. Gospo Jerinovo je prepeljal rešilni avto v ljubljansko bolnišnico.

Med cigani

Novo mesto, 6. januarja.

V Kačjem ridu pri Novem mestu šotorijo že dalj časa cigani Brajdiči. Dne 4. januarja so sedeli Brajdiči v svojem šotorišču. Med njimi je bil tudi Valentin Brajdič. Naenkrat se pojavi med njimi Jože Brajdič s sekuro v roki. Valentin ga vpraša, kaj hoče in čemu je prišel s sekuro. Jože pa mu ne odgovori ničesar, temveč kar mahne po Valentinovi roki in mu jo malone odseka, takoj nato ga trešči še po hrbtu in mu še tam zada težjo rano. Valentin se je od bolečin zgrudil, drugi cigani so mu prikočili na pomoč in odgnali Jožeta Brajdiča. Valentin Brajdič je v spremstvu nekaterih ciganov odšel v kandijsko bolnišnico.

Najbrž je temu napadu vzrok kako maščevanje iz zadnje ciganske vojne v Kamnem vrhu, o kateri je »Slovenec« takrat tudi poročal.

Ne več luksusa, temveč potreba za vsakočar je danes

radijski aparat

ki Vam prinese vse iz celega sveta, kar Vas zanima. Izbrati pa morate najboljši. Brezdvoma so danes na višku popolnosti radijski aparati »PHILIPPS« in »TELEFUNKEN« s katerimi poslušate polovica sveta, kajti njihov sprejem je popoln.

Prav vsakdo si ga danes lahko nabavi. Napačno je Vaše mnenje, da stane mnogo denarja.

Takoj povprašajte v veletrgovini Milana Sesslerja v Ljutomeru,

ki Vam nudi najboljše aparate za polovično ceno in brez poviška na obroke. Niti ure ne odlašajte, zahtevajte še danes ponudbe in predvajanje.

Trgovski dom v Ljubljani

Ljubljana, 7. jan.

L. 1905 se je prvič pojavil predlog za zgraditev Trgovskega doma. Jeseni tega leta je na odborovi seji Slovenskega trgovskega društva »Merkur« predlagal Ivan Jelačin, trgovec in tovarnar v Ljubljani, ustanovitev fonda za zgraditev Trgovskega doma in položil sam prvi

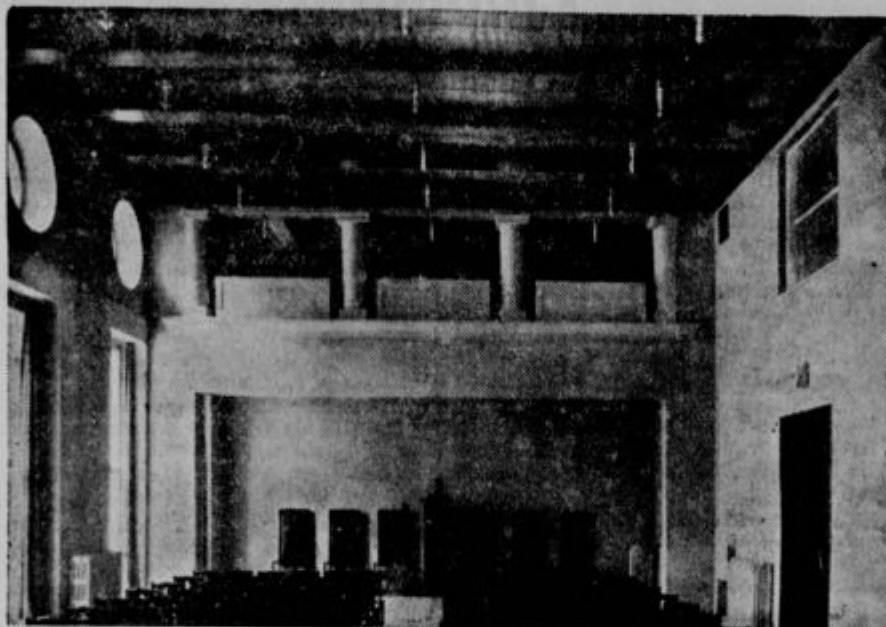
donos za ta fond. Toda kasneje je stvar zastala in šele l. 1928 se je ustanovilo Društvo Trgovski dom, ki je takoj zbralo potrebni denar in lani začelo z zidanjem doma, ki je sedaj dogotovljen. Društvo Trgovski dom ima veljane te-le trgovske organizacije, ki so razen Zbornice vse našle v njem prostora za svoje urade: Gremij trgovcev v Ljubljani, Zveza trgovskih gremijev, Trgovsko društvo »Merkur«, Trgovsko bolniško in podporno društvo, Trgovsko dobrotelno društvo »Pomoč«, Zbornica za trgovino in industrijo, Društvo industrije in veletrgovcev v Ljubljani. V domu je nadalje nastanjeno tudi Društvo trgovskih potnikov. S tem so dobile v domu prostora vse trgovske organizacije razen Zbornice in tako je postal Trgovski dom središče organizatornega dela našega trgovstva, pa bo postal tudi družabno središče za ljubljansko trgovstvo.

V domu se nahaja tudi v dvoriščnem traku tudi gremijalna trgovska šola.

Dom je veljal nad 3 in pol milijona Din in je bil zgrajen po osnutku arhitekta Vladimira Subica. Delo je izvršil stavbenik Miroslav Zupan.

Ob priliki otvoritve je napisal dr. Fran Windischer, predsednik Trgovskega društva »Merkur« in glavni tajnik Zbornice v »Trgovskem Tovarišču« te-le pomembne besede:

»Bodi prisrčno pozdravljena, ponosna in lepa stavba »Trgovski dom« v Ljubljani. Trajna priča stanovske zavednosti in stvarilne solidarnosti bodi! Glasno opominjaj naš trgovski stan k slogi in oznanjaj, da so nad koristjo in pridom posameznega gospodarja potrebe občestva. Tisti ni dober slovenski gospodar, ki ne misli na potrebe celote in na skupen napredek. Pomnik skupnega dela in ognjišče organiziranega trgovstva naj »Trgovski dom« srečno in uspešno zbira zlasti tudi mlade trgovce in trgovski podmladek v svoje okrilje. Napredek naše trgovine in v mnogem pogledu dobrobit našega rodu je pri zavedni in dobri trgovski mladini! Blagoslov in sreča temu lepemu slovenskemu stanovskemu domu!»

Glavna dvorana v domu

Velenjska elektrika v kamniškem okraju

Veliko zborovanje v Komendi — 400 udeležencev - interesentov
Dograjeno bo že letos

Komenda, 6. januarja.

Vse kaže, da bo veliko delo elektrifikacije naše dežele, ki ga je tako velikopotezno začetel bivši oblastni odbor z dr. M. Natlačenom na čelu in se je nadaljevalo pod prvim banom ing. Sernecem, prišlo letos že do prvih končnih rezultatov. Daljnovid iz Velenja v Črnuče bo kmalu dovršen. Še meseca januarja, gotovo pa v začetku februarja, se bo začel graditi veliki transformator v Črnučah, ki bo spremenil visoko napetost 60.000 voltov v daljnovodu Velenje—Črnuče na 20.000 voltov. Umevno je, da so interesi elektriko (in kdo ni danes interesiran zanjo?) postali pozorni. Sedaj bo šlo za to, kdo bo prvi deležen dobrot velikega dela. Bivši državni poslanec g. Štrin in komendski župan g. Mejač sta poslala okr. načelstvu v Kamniku tozadevno vlogo. G. okr. načelnik dr. Ogrin je z ozirom na to iniciativno sklical na praznik sv. Treh kraljev vse občinske zastope in druge interese iz okolice Domžal, Komende in Vodice na zborovanje v Komendo v tamkajšnji društveni dvorani ob 3 popoldne. Bilo je zastopanih 22 občin z nad 400 možmi, tako da je bila dvorana premajhna in so morali mnogi oditi. Banskopravno sta zastopala ing. Rueh in ravnatelj K. D. E. ing. Miklavc.

Zborovanje je otvoril g. okr. načelnik dr. Ogrin, ki se je (6. januarja) spomnil dvoletnega obstoja sedanjega režima in z udarnostnimi izrazi Nj. V. kralja ter izrazil željo, da bi elektrika, ki bo pritekala iz državnega rudnika v Velenju, prinesla v kamniški okraj blagostanje, ki zginja zlasti z zginjanjem gozdov.

Nato je bil g. Štrin soglasno izvoljen za predsednika. Pozdravil je navzoče in naprosil g. ing. Rueha, da pojasni načela, po katerih banska uprava stremi za elektrifikacijo dežele.

Ing. Rueh je naglasil, da se s sedanjim delom nadaljuje načrti velikega dr. Lampe peti in bivšega oblastnega odbora. Kakor je dr. Lampe imel nasprotnike v tujem kapitalu in jih je premagal, tako so tudi sedanji načrti imeli nasprotnike, ki so naravnost grozili, toda tudi danes ni več nevarnosti, da bi se to delo moglo ustaviti. Investiranje je za sedanje delo (betonske temelje in drugo) poldrug milijon dinarjev. Gre za to, da se znižajo in regulirajo cene in da lahko dobijo elektriko ne samo premožnejši kraji (industrija), ampak

tudi vse podeželje. (Glej članke v Samoupravi) Sedaj gre za to, kako organizirati konsum. Od banovine bi prevzele tok za posamezne kraje zadruge ali občine in bi te oddajale tok posameznikom. Ker bo cela naprava stala okoli 100 milijonov dinarjev, bi se moralo vzeti za dograditev posojilo. To bi pa tok podražilo. Zato naj bi se občine odločile in same nekoliko prispevale za lastno omrežje.

Ravnatelj g. Miklavc je govoril čisto konkretno. Tako bi n. pr. kraj, kjer bi se ugotovili letni konsum 2000 kv ur (manjša vas) prispeval za investicijo morda 5000 Din, kjer pa 15.000 kv ur, pa morda okoli 8000 Din. Zato je treba najprej ugotoviti konsum. Predvidene cene za razsvetljavo bodo znašale za kv uro 3.25 Din (občinska javna razsvetljava, cerkve samo polovico). Za pogon do 30 kv po 2 Din, do 100 kv 1.75, nad 100 kv pa 1.40 Din. Za kmetijske potrebe se bo posameznikom zaračunalo kar pavšalno, za celo leto povprečno. Za lastno napeljavo bo posameznik moral kriti samo tiste stroške, ki jih nanese napeljava od tod, kjer je njegova napeljava priključena na skupno. Skupna je vsaka napeljava, iz katere črpa tok vsaj dva naročnika.

Še nekaj zanimivih podatkov iz izvajanja g. ravnatelja Miklavca. Velenje bo proizvajalo 7250 kv. Završnica 8000 kv, Ljubljana (ki bo najbrž tudi priključena v to omrežje) 4000 kv. Skupno torej 19—20 tisoč kv. Veliki transformatorji se bodo gradili v St. Petru (Savinjska dolina), v Črnučah in v Kranju. Iz Črnuče se bo takoj začel graditi daljnovod 20.000 voltov v Domžale. Od tod dva daljnovoda: 1. čez Mengeš, Križ, Brnki in 2. v Moravče, Lukovico in Litijo. Za daljnovod ob Bistrici v Kamnik so posebne prilike zaradi obstoječih elektrarn.

G. okr. načelnik je omenil, da so za te kraje vložene pri načelstvu tri prošnje za tozadevno koncesijo. G. ing. Rueh je izjavil, da se velenjska elektrika ne bo vsiljevala v kraje, ki so že preskrbljeni z elektriko, ampak bo v prvi vrsti šla v še neelektificirane kraje. (Glasovi iz občinstva: Saj vas kličemo, ni treba, da bi se vsiljevali. Ing. Rueh: »To je sedaj vaša zadeva.«)

Na vprašanje g. Vrečarja iz Domžal, zakaj se veliki transformator ne bo gradil v Domžalah, kakor se je od začetka reklo, je g. ravnatelj pojasnil, da čisto iz gospodarskih in tudi tehničnih razlogov, ker so Črnuče bližje Ljubljani, Dolenjski in Notranjski.

Ob zaključku zborovanja se je izvolil odbor (iz vsake prizadete občine po en član), ki ga bo g. Štrin sklical, da se zberejo podatki o konsumu in se določi ožja eksekutiva odbora.

Smučanje brez napora

je mogoče na cesti pokriti s snegom, toda kadar smučaš Te pelje pot tudi skozi gozdove in preko vzpetosti. To pa zahteva povečano telesno energijo. S primerno prehrano se nadomesti ta povečana poraba telesne moči, radi tega ne bo nikogar iznenadilo, da so znani športniki izbrali ravno OVOMALTINE koncentrirano krepilno hrano za zajtrk in napitek za časa vežbanja. Ovomaltine ne deluje samo kot izvor toplote in energije, ampak ustvarja tudi zalogo moči, katero vsak športnik nujno potrebuje pri povečanju športnega dela. Tudi enostaven način prirejanja (2—3 žličke Ovomaltine se da v toplo mleko ali čaj) daje prednost Ovomaltine, kot odličnemu provijantu za velike ture. Lahko se hrani tudi v termos steklenici. — Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših delikatesnih trgovinah.

Življenje in smrt na kmetih

Smihel pri Žužemberku.

Brali smo končno bilanco življenja mesta Ljubljane v l. 1930. Dokaj drugačna slika in bilanca je na deželi. Na Dolenjskem, v najbolj pozabljenem kraju Slovenije, v takozvani »Suhli krajini« je župnija Smihel pri Žužemberku. Ima 797 prebivalcev ter sledečo bilanco življenja v l. 1930. Rojstev je bilo 45, mrličev 20 od teh samo 4 odrasli nad 70 let in 16 pod 6 letom starosti, katere je največ podavila davica. Poroke so bile štiri. Če te številke primerjamo z Ljubljano, bi morala Ljubljana pri svojih 60.000 prebivalcih imeti 3513 rojstev, a jih je imela 788. Smihel bi pa imel sorazmerno z Ljubljano samo 10 rojstev, namesto 45, ki jih ima v resnici. Kako prav je imel pesnik Gregorčič, ki je proslavljal kmečko hišo. Samo kmečka hiša more rešiti narod in državo propada. To naj bi vpoštevati tisti, ki debatirajo, kdo plača več davka, kmet ali meščan.

Boj med talom in stražnikom

Ljubljana, 7. januarja.

Težavna je služba stražnika in le, kdor jo opravlja, more razumeti, s kolikšnimi napori in skrbmi je združen. Pa je tudi stražnik v stalni nevarnosti pred napadi in nasilji temnih elementov.

Tako je doživel stražnik Pohleven v Rožni dolini v terek zvečer pri izvrševanju svoje službe prav mučen dogodek. Zasačil je nekoga 18letnega Henrika Hledeta in 23letnega Cirila P., ko sta poskušala prodati lepo in skoraj novo zimsko suknjo. Stražnik je hotel oba aretirati, toda ubogal je le P., med tem ko se je Hlede iztrgal in pričel bežati. Stražnik je stekel za njim, begunca pa so ustavili pasanti, nakar ga je stražnik hotel odvesti na stražnico. Spotoma se mu je še enkrat iztrgal. Vendar pa ga je drugi pasant zopet ustavil. Hlede je tedaj z vso silo udaril Pohlevna po hcu in se zopet iztrgal. Stražnik in omenjeni pasant sta ga zopet ujela, nakar sta oba oditrala sumljivca proti stražnici. Spotoma je Hlede prigovarjal Cirilu P., ki je bil popolnoma miren: »Če si moj kolega, daj mi pomagati, da uideva. Čeprav mi je šele osemnajst let, ej duš, ju bova tako pometala, potem bova pa lahko zginila.« Vnovič je sunil Hlede stražnika v obraz. P. pa mu ni pomagal. Stražnik Pohleven ni hotel biti več pohleven do nasilnega Hledeta in ga je s silo ukrotil. Hlede se je nato pomiril, nakar je mogel stražnik oba prignati na stražnico. Suknjo, ki sta jo prodajala, je bila na praznik ukradena prokuristu Dragotinu Bezenšku v Gorupovi ulici 18 in je bila vredna 2700 Din. Hlede pravi, da jo je kupil od nekoga človeka za majhen denar. P. pa pravi, da je Hledetu samo pomagal to suknjo prodati. Hlede se bo moral pred sodiščem zagovarjati radi javnega nasilja in zaradi suma tatvine, medtem ko bo P. izpuščen, ker je njegov zagovor verjeten.

Cerkveni vestnik

Duhovniki imajo danes svojo mesečno obnovo v Domu ob 3 popoldne. — Vodstvo.

Zimsko zalogo izgotovljenih oblačil za gospode, dečke in otroke odprodajamo zaradi pozne sezone po znatno znižanih cenah. Znano največja izbira, priznано dobro blago, kar najbolj solidna postrežba.

**J. Maček, Ljubljana
Aleksandrova c. 12**

Kaj pravite?

Gospod urednik! Te-le božične praznike, ki so zdaj že za nami, sem preživel na kmetih. Mestni človek rabi čistega zraka in spremembe in na kmetih se počutiš še najbolj naravno. S tistimi lepimi, bogveč kako starimi božičnimi nabadami in običaji, ti pričarajo nazaj krasne dneve mladosti in božičuješ tako mnogo lepše kakor ob visokem, z obojmo robo natočenim božičnim drevescu.

Ti-le dnevi v drugi polovici decembra in prvi januarja so pa na kmetih še prav posebne važnosti. Vsaka hiša namreč kolje in takrat je domače slanje. Kmečki gospodar, a tudi gospodinja računa že vse leto s tem časom. Saj je bilo čez leto spitanih precej nečedne živali in nekaj se jih bo dalo gotovo unovčiti. Koliko načrtov ima že kmet s tem denarjem. Treba je odrajtati davke, plačati čeljarju za obutev in še več stvori.

Letos pa je za našega kmeta kaj žalostno. Prešli so sicer debeli, kakor osako leto, toda po taki ceni, kakor še nikoli niso bili. Marsikatera gospodinja mi je tožila, da ne bo dobila toliko zanj, kolikor je zanj izdala, ko jih je pitala. Iz lanske cene 14—16 Din žive vage, je padla cena na 8—10 Din za 1 kg. Tožbe o gospodarski krizi, ki danes straši ose sloje, niso prazne besede. Jaz sem, ko sem zvedel za tako nizke cene prešičev, pomislil, da bo letos pendarle malo bolj poceni mast, slanina in tudi klobase ter ose, kar je s tem v zvezi in sem prav vesel zadnjič o družbi pripovedoval, da bo sedaj ose bolj poceni, ko je cena prešičev tako močno padla. Pa so se mi ovi zasmejali. Eden mi je pa čisto po očetoovski začel razlagati, da stvar glede pocenitve ni tako lahka, kakor si jaz to predstavljam. To pa iz enostavnega ozroka, ker se pri nas čestokrat upa tudi mast, kakor dosti takih stvari, ki se sicer pri nas dobe, a je treba ponje v inozemstvo zaradi »boljšega«. Da se je tako zgodilo lanske leto celo s krompirjem, katerega so samo pri nas toliko pridelali, da je bil pod ceno na prodaj, a so nekateri pogrnili, da je inozemski krompir boljše kakosti. In so pripeljali k nam na vagone, dočim je krompir našemu kmetu gnil po kletih. Da je to čisto dokazano, je rekel tisti gospod.

No, in se je meni tudi posnetilo v glavi in naenkrat mi je bilo čisto jasno, zakaj je cena moki in kruha še vedno enako visoka, zakaj plačujemo mast in slanino še vedno po isti ceni ko pred tremi leti in zakaj danes naš kmet ne more živeti in končno tudi zakaj nekateri krogi samo »od izgube« živijo. Gospodarske krize je brezdvomno veliko in mi smo pri tej stvari nedolžni. Toda kriza se ne sme povečavati na način, ki je v škodo v prvi vrsti našemu kmetu, takoj za tem pa osebni državi, katere glavni stebel vodi in dži še vedno posod — kmet. Spectator.

Pozor pred sleparjem!

Šmarjeta, 3. januarja.

Dne 27. decembra je prišel v Šmarjeto k trgovcu A. B. približno 22 let stari J. Z., po poklicu mesarski pomočnik, ki je dejal, da služi pri g. Karlu Mariniču v St. Vidu pri Stični. Pripovedoval je trgovcu, da kupuje za gospodarja Mariniča živino in da mu je pri nakupu zmanjkalo 300 Din, in če bi bil A. B. tako dober, da bi mu posodil znesek za dva dni. Trgovcu se je izgovarjal, da trenutno nima pač pa ga popelje k prijatelju, kjer bo zanj oziroma za g. Mariniča dober stal. Prijatelj pa tudi ni imel slučajno 300 Din, ampak le tisočak, ki ga je pomočniku izročil. Trgovcu A. B. je seveda podpisal jamstvo, ker je Mariniča dobro poznal.

Minilo je nekaj dni, trgovcu je čakal na denar, a denarja ni bilo od nikoder. Naposled je pisal g. Mariniču. Odgovor je bil ta, da je J. Z. že mesec dni odsoten oziroma ga je gospodar spodil, ker je neoprevidno pri strankah kasiral in denar za sebe porabljal. Za njim je poslana že tiralica.

Koledar

Četrtek, 8. januarja: Severin, opat; Teofil, mučenec.

Osebnosti

= Odstavljena. Župan Karol Kromar iz občine Dolenja vas pri Ribnici in obč. odbornik župnik K. Skulj sta odstavljena od občinske uprave občine Dolenja vas.

= Upokojen je sanit. polkovnik dr. Aleksander Čopis.

= V rezervno je preveden sodn. kapetan II. razr. v odstavki Stefan Marčec.

Mala kronika

★ Pojasnilo. K debati o aferi z g. Vidmarjem pripominjamo, da je pod predvčeršnjim pismom g. prof. Koblarja pomotoma izostala naslednja pripomba: Za nepodpisane članke odgovarja uredništvo našega lista, nikakor pa ne katerikoli njegov član.

★ Opozorilo vsem župnim uradom. Ker je že precejšnje število pred. župnih uradov sledilo naročilu Likarjevega klobučka za sveče in ker se 20. t. m. zaključuje število prve serije te prekorsne iznajdbe, se vljudno prosi, se ostale župne urade, da tudi oni to čimprej store in s tem zagotovijo hitro potrebo.

★ Člani dunajskega operetnega ansambla v Radio-Ljubljana. Danes ob 22.45 izvajajo člani dunajskega operetnega ansambla — Adolf Körner, Emil Feldman — v Radio-Ljubljana duhovito šalo: 20 minut v dunajskem stanovanjskem uradu. Na to opozarjamo vse radio-abonente.

★ Slavnostno otvoritev in blagoslovljenje Trgovskega doma v Ljubljani. ki se bo vršilo danes ob 11, bo prenašal tudi Radio-Ljubljana.

★ Popravek. Gospod finančni direktor dr. Pavale Josip bo sprejemal stranke v poslopi finančnega inspektorata v Mariboru v petek in soboto to je 9. in 10. t. m. od 10—12 in ne v četrtek 8. t. m., kakor je bilo pomotoma javljeno.

★ Euharistični kongres v Kartagini je bil v letu 1930 eden največjih dogodkov v katoliškem svetu. Več kot tisoč let je že minulo, odkar je bilo krščanstvo v severni Afriki radi preseljevanja narodov in mohamedanizma skoraj popolnoma izkoreninjeno. Tam, kjer je krščanska kultura razširjala svoj blagoslov, se danes šopiri znamenje polumeseca in plapolja zelena prerokova zastava. Misijonska zapoved našega Odrašenika je a svojo skrivnostno močjo objela tudi to ubogo deželo. Veliki kardinal Lavigerie je s svojim od njega samega ustanovljenim redom »Belih očetov« postavil prerokovi zmoti nasproti živo moč katoliške Cerkve. Velika euharistični kongres, ki se je vršil lanske leto v domovini sv. Avgušlina, da tako močeno odjeknil, da mu je prisluhnila tudi nevarna Afrika. — Katoliška filmska produkcija Leo-Film v Monakovem je poslala v Kartagino svojega posebnega operaterja, ki je kongres filmal. Prosvetna zveza je film kupila in ga bo predvajala v Ljubljani privrkat na svojem prosvetnem večeru v Unioni dne 9. januarja ob 8 zvečer. Film je dolg približno 2000 metrov in je ves opremljen s slovenskim besedilom. Vstopnice z običajno vslopnajo prosvetnih večerov se dobijo v predprodaji v Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 5.

★ Zborni ambulatorij okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Miklošičeva c. 20. Urad je tudi še v zadnjem — prejel nekaj pritožb, češ da morajo zavarovalni predlogi fiktivni v zobnem ambulatoriju. Urad je navedbe preiskal in dognal, da pridejo zavarovalni pravočasno na vrsto brez daljšega čakanja, če se odzovejo na določeno uro. Zato ugotavlja urad, da se vrše v ambulatoriju vsa popravila takoj in brez zamude. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

★ Težko se je ponesrečil 13 letni Pigmot Stanek, občinski sirota iz Velike Loke. Pri posestniku Jenezu Glihi je bil zaposlen, pa je zrl pod skedenj, kjer se je v temi zadel z glavbo ob tram in si presekala lobanjo v dolžini 10 cm. Fant je zašel jokati od bolečin. Ko so domači zaslišali njegov jok, so ga šli iskat in ga našli pod skedenjem vsega v krvi. Odpeljali so ga takoj k zdravniku v Trebnje, ki ga je obvezal in poslal v bolnišnico.

★ Kvišku sral! Slovenska masa za mešan zbor in orgle. Zložil p. Hugolin Sattner, založila Jugoslovanska knjigarna Part. velja 24 Din. glasovi po 5 Din. Hugolinov slog je pri naših cerkvenih kakor prosvetnih zbora, izmed najbolj priljubljenih. V takem slogu je zložena tudi masa »Kvišku

sra« na čisto novo besedilo odlične slovenske pesnice m. Elizabete. Globoko so zamišljeni vsi deli sv. mase, še posebno »Jagnje božje« in »Zavčanje«. Celo maso pa prevema oni pobožni duh, ki bo dvigal duha in srca vernikov k Bogu in poveljeval skrivnost sv. mase. Kakor vse Hugolinove skladbe tako tudi pričujočo maso našim cerkvenim zborom najljepše priporočamo.

★ Sadjaška podružnica na Viču ima svoje peto predavanje danes ob 19 zvečer v risalnici osnovne šole na Viču.

★ L. Sedej, C. M.: Čudodelna svetinja. Str. 80. — Izšla je knjiga o Marijini svetinji, ki je povzročila celo gibanje na zemlji. Cloveštvo samo ji je dalo pridevek »čudodelna«, ker se je godilo pri njej nečisto ušlihanj. Kakor se da iz zgodovine dognati, je bila svetinja dana, »da se poživi verac«. Zato je svetinja prav primerna za današnji čas vseobče katoliške akcije. Kdor se hoče poučiti o izvoru, vsebini in uspehu svetinje, naj seže po lepo opremljeni knjigi. (Glavna zaloga: Misijonska hiša pri Sreči Jezusovem, Ljubljana. Cena 7 Din.)

★ Kako se prenašata infekcijski bolezni skratka in differja? Danes, ko skratka in differja zopet zahtevata številnih žrtv, je vprašanje o prenašanju teh kužnih bolezni velike važnosti. Najnovejši izsledki so pokazali, da je prav pri teh boleznih število tukozvanih klicenoscev zelo veliko, t. j. veliko število ljudi nosi v sebi več ali manj časa domnevnega povzročitelja bolezni v nosni votlini in grlu, ne da bi sami bolezen občutili. Tako preti po takih ljudeh velika nevarnost infekcije za okolico. Epidemiološka raziskavanja so že davno dokazala veliko verjetnost, da taki nosilci infekcije so — kakor je to znano n. pr. pri tifusu, — kar pa je v najnovjšem času nedvomno dokazano z poskusi na živalih. Ta izsledki pa je obenem pokazal način, kako se najlaže izognemo tem nevarnim boleznim. Prvi pogoj je izločitev vseh bolnikov in sumljivih otrok, za tem pa pripomore k uspešni omejitvi epidemije najbolj skrbna desinfekcija ust in grla. Vsakomur moramo torej priporočati, da najskrbneje neguje in desinficira usta z učinkovitimi, vendar sicer neškodljivimi desinfekcijskimi sredstvi. S tem ne obvarujete le sebe, temveč tudi svoje otroke. Po dosedanjih izkušnjah se je kot najboljšo sredstvo izkazal Panflavin.

Ljubljana

Proslava Baragove 100letnice

»Narod slavi svoje moze...«

Dolžnost naša je bila, da smo se spomnili vprav v teh dneh našega rojaka, misijonarja in škofa Barage, ki je pred sto leti odstopoval v severno Ameriko med Indijance in posvetil za njih blagor vse svoje moči.

Brez kričeče reklame in brez dolgovetnih naštevaj, kar je sedaj v pesni sezoni vse tako običajno, se je napolnila unionska dvorana. Napolnilo jo je tisto ljudstvo, ki ni pozabilo na vero svojih dedov in na opomine svojih klicarjev in ki ni pozabilo na velikega klicarja Friderika Barago, ki ga proslavlja Amerika in ki ga hoče kot svetnika izprostiti od Boga. Ta prošnja je dvignila tudi nas in tej prošnji je bila posvečena proslava dne 6. januarja v Unioni.

Uvod je bila dramatična slika: Baraga, veliki oče Indijancev. Besedilo je spenil p. dr. Roman Tominec. Med dvema šotioroma ob ognju poje Indijanec (g. Rebek s krasnim tenorjem):

O kam naj gremo...

Beli nam zganja in belo pijačo, ta ogenj tekoči dajo in zemljo nam jemljo... Samo eden je, ki ljubi nas, naš beli brat, naš veliki oče Baraga.

Iz šatorov pridejo štirje skavti in Indijanec jim razloži vso zgodovino svojega rodu in veličino Barage. Pesem je vglasbil p. Hugolin Sattner, prizor so pa predvajali z g. Rebekom salezijanski skavti.

II. Baraga (govor). Govoril je p. Kazimir Zakrajšek, ki je znal s svojo iskrenostjo in ljubeznijo do Barage razvneti veliko množico in je znal tolažiti naroda željo, da bi Slovenci čimprej mogli v Baragi častiti svojega svetnika.

III. Dve pevski točki: Leskovic Bogo: Skrivnosti Marije; Gounod: Ave Maria. Pela je gđ. Anita Meze, ki je zlasti v skladbi mladega Leskovic, polnega čustvene veličastnosti, ugajala in po-

kazala svojo glasovno silo in nekako prirojeno ljubezen do snovi, kot je bila na sporedu. Na klavirju je spremljal z že priznano rutino g. Lipovšek.

IV. Klavirski trio: Kreisler-Bizet: Agnus Dei in Staroirska pesem. Izvajali gg. Lipovšek Marijan (klavir), Pfeiffer Leo (violina) in Leskovic Bogo (violoncelo). Ta točka je občinstvo globoko prevzela; so pa ti umetniki storili svojo dolžnost v taki meri, da pač nihče ne more dvomiti o njih veliki sili in sijajni bodočnosti.

V. Duhovni obraz Barage. Recitacija s spremljevanjem klavirja in s sodelovanjem pevskega zbora na ljubljanskem Gradu. To pa je bila točka zase in nekaj svojega. Ze način recitacije je bil večini publike docela nov. Priznati se pa mora, da je komponist, mladi Leskovic, dal tekstu tako adekvatno muziko, da tudi najbolj tenko uho ni moglo ujeti kakih nasprotij med recitatorjem in naglašanjem in med akordnim povdromom. Tekst je simbolično prikazoval Baragovo poslanstvo, s povdromom, da je neznanje greh, skušal dati karakterno črto Barage in z motivom pesmi, ki jo je Baraga sam spenil, prikazal nasprotje med mrkogledim janzenizmom in toplota Baragove duše in njene besede. Pesem je vglasbil p. Hugolin Sattner. Pesem je pel dovršeno cerkveni pevski zbor z ljubljanskega Grada. Po svoji ljubkosti bo pesem z melodijo seveda ponarodela, kar bi bilo tudi želiti in kar bi bil lep spomin na Barago.

Praznovanje stoletnice Baragove je poteklo v resnici v zavesti velikega dne in v prepiranju pričakovanja, da bo Bog uslišal naše ljudstvo in mu dal svetnika Barago, ki je delal in živel iz ljudstva in za ljudstvo. Proslave se je udeležilo tisoče ljudstva. Z veseljem smo pozdravili v svoji sredi dvajstotico uniformiranih rudarjev iz Hrastnika, kar je zborovanju dalo še lepšo sliko. Proslavo je odajala ljubljanska radio-postaja.

Cene kruhu in mesu

Tržno nadzorstvo objavlja:

Določitev cen kruha v Ljubljani po banski upravi in znižanje cene mesa.

Kr. banska uprava dravske banovine je določila glasom odredbe z dne 23. decembra 1930, št. VI. 24.503—39, da sme biti najvišja cena kruha sledeča:

1 kg belega kruha iz moke št. 0 4 Din;

1 kg črnega in rženega kruha 3.50 Din.

Te cene stopijo v Ljubljani skladno z odločbami odredbe takoj v veljavo.

Znižajo se tudi cene mesu, počeni z dne 8. januarja, na podlagi sporazuma z mesarji, sledeče:

Svinjina: rebra, vrat 18 Din (doslej 20 Din), šink 20 Din (doslej 20 Din), hrbtišče 28 Din (doslej 24 Din).

Teletina: I. vrste 28 Din (doslej 24 Din), II. vrste 18 Din (doslej 20 Din), rebra 15 Din (doslej 18 Din).

Mestna občina ljubljanska bo na rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije, to je 9. jan. 1931 razobesila na svojih poslopih državne zastave. Vabim meščanstvo, da tudi ono ta dan razobesi na svojih poslopih državne zastave.

Slov. kat. akad. starešinstvo v Ljubljani ima dne 18. jan. 1931 ob pol 10 dop. redni občni zbor v dvorani Akademskega doma, Miklošičeva 5, s sledečim dnevnim redom: Odobritev zapisnikov, poročilo odbora, poročilo revizorjev, volitev odbora, služajnosti. V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure kasneje drugi občni zbor, ki sklepa ob vsaki udeležbi. Ev. predloge članov je treba javiti odboru pisмено tri dni prej. — Odbor.

Pevski zbor v Rokodelskem domu pod vodstvom g. prof. M. Bajuka ima pevsko vajo danes ob 8 zvečer. Vsi pevci naj se vaje zanesljivo udeležijo.

Ob času pogreba maršala Joffre-ja je razobesil francoski konzulat v sredo, 7. I. zastavo na pol droga.

Pogrebno društvo Marijine bratovščine v Ljubljani vabi svoje članstvo na svoj redni občni zbor, kateri se vrši v nedeljo, dne 18. januarja 1931 ob 5 popoldne v dvorani Krizevniškega samostana v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Odbor društva vabi svoje članstvo, da se občnega zbora v občnem številu udeležijo.

Pravi

Aspirin

je samo v tabletah

○ Osebnosti. G. minister ing. D. Sernec se je na dan sv. Treh kraljev mudil v Ljubljani ter se zvečer vrnil v Belgrad. — Bivši minister g. dr. Korosec se je na praznik pripeljal iz Maribora v Ljubljano ter se zvečer odpeljal v Belgrad.

○ Jubilantu. Dne 7. januarja 1931 je praznoval 40 letnico samostojnega obratovanja čevljarški mojster g. Ivan Rozman v Rožni ulici 3. Je še bil in zdrav ter neumorno nadaljuje svojo obrt. Udeleževal se je mnogo tudi pri svoji organizaciji in pridobil marsikatero zaslugo. Čevljarška zadruga časti svojemu dolgoletnemu članu in bivšemu odborniku ter kličie: Še na mnoga leta!

Zahvala. »Društvo za varstvo vajencev« iskreno zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so pripomogli, da se je karitativna prireditelj v Rokodelskem domu sv. Treh kraljev dan tako ačajno izvršila. Zahvaliti se moramo predvsem igralcem Rokodelskega doma, ki so božično igro »Lud nevernik« kove prav vzorno uprizorili. Posebno zahvalo smo dolžni za blagohotne prispevke za obdarovanje vajencev p. n. sl. banski upravi dravske banovine, Zbornici za TOI, mestnemu magistratu v Ljubljani, Delavski zbornici za Slovenijo, Gremiju trgovcev v Ljubljani in vsem veleuglednim obrtnikom, trgovcem in drugim naklonjenim nam prijateljem. Imenoma se moramo zahvaliti trgovcu g. Fr. Pavlinu, Gradšče 3, ki s svojim neumornim in požrivalnim delom posebno pospešuje vsakoletno karitativno prireditelj. Ze od leta 1898 je leto za letom na sv. Treh kraljev dan dobrodelna prireditelj v Rokodelskem domu. Zadnji čas nam je bilo mogoče dati vsako leto večje število primernih obleke in obuvati potrebnim vajencem. Bog obilno povrni vsem dobrotnikom. — Društvo za varstvo vajencev v Ljubljani.

○ Pravoslavni božič v Ljubljani. Pravoslavna cerkev se drži, kakor znano, julijanskega koledarja, ki je štirinajst dni za našim, gregorijanskem. Zato pravoslavni Jugoslovani praznujejo svoj božič na dan, ko mi praznujemo že sv. Tri kralje. V našem mestu živi že precejšnje število pravoslavnih, tako civilnih, kakor tudi vojaških oseb. Na ta pravoslavni božič smo že skoro od prvrtata sem in tako tudi letos imeli priliko videti lep običaj božičnega praznovanja, to je »vožnjo badnjaka«. Pred vojašnico vojvode Mišića se je sestavil sprevod, v katerem so bile zastopane vse vojaške enote v Ljubljani. Sprevod je z veliko državno zastavo na čelu krenil v tivolski gozd, kjer so izkopali badnjake, to je male smrečice. V gozdu so vojniki okrasili vozove z zelenjem in s trakovi, nato pa se je sprevod vrnil v mesto. Najprej je šla godba, za godbo so jahali višji in nižji častniki, nato pet voz z vojniki in kočije z družinami častnikov. Med živahnim zanimanjem se je sprevod z badnjaki vrnil v vojašnico vojvode Mišića, kjer je badnjake blagoslovil protojerej Dimitrij Janković, ki je imel tudi primeren božični govor. Vojaki so nato odpeljali po en badnjak za vsako vojaško enoto. Nato so vojak zaplesali koloso.

○ Sestanek maturantov drž. moš. učiteljskega iz leta 1920, ki je bil sklican za 11. t. m., se ne bo vršil, ker ni odziva. — R.

○ Slavistični klub D. S. F. F. priredi v nedeljo dne 11. jan. 1931 ob pol 11 dopoldne v dvorani Filharmonične družbe na Kongresnem trgu svoje drugo letošnje javno predavanje iz cikla kulturnoznanstvenih predavanj, ki so bila pred časom najavljena v našem listu. V nedeljo predava g. prof. dr. Ferdo Kozak o temi: »O sodobnem človeku in njegovi politiki.« Predavanje je vsakomur dostopno in vstopnine prosto.

○ Sola Glasbene Matice ima od 7. t. m. dalje reden pouk. Na to opozarjamo stareše in gojence. Isto velja tudi za konservatoriste.

○ Koncert Glasbene Matice ljubljanske. V nedeljo, dne 11. t. m. popoldne ob 15 ponovi pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice Berliozovo dramatično legendo »Faustovo pogubljenje« popolnoma v istem obsegu kakor na obeh dosedanjih koncertih dne 9. dec. v Ljubljani in 16. dec. v Zagrebu. Koncert dirigira ravnatelj Polič, solisti: Vera Majdičeva, J. Gostič, Robert Primožič in Anton Petrovič, orkester pomnoženi operni in zbor Glasbene Matice. Berliozovo delo je v vsakem pogledu izredno interesno, polno krasnih mest, ki so poverjena deloma solistom, deloma pa zboru in orkestru. Delo je po svojem obsegu ogromno, izvajanje traja dve in pol uri. Začetek točno ob 15. koncu pred 18. Opozarjamo, da so cene za nedeljski popoldanski koncert malo nižje, kakor pa so bile na prvem večernem koncertu.

○ Društvo dečij in materinski dom kraljice Marije v Ljubljani se iskreno zahvaljuje vsem, ki so darovali za revne otroke.

○ Redni občni zbor Zdrženja invalidov krajevnega odbora v Ljubljani bo v nedeljo, dne 11. jan. t. l. ob 8 zjutraj v Mestnem domu na kar opozarjamo članstvo. Vabila je pri stih s seboj. Na občnem zboru bodo izbrani oni siromašni invalidi, vdove in sirote, katerim bo naklonjena božična podpora Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja. Zato aj primesejo reflektanti s seboj nova »Rešenja«, ako jih še nimajo pa potrdila o podaljšanju invalidnine po starem zakonu. Razpisana je trafika na T. žaki cesti 28-II. Interesanti naj se zgledajo najkasneje do 10. t. m. 1931 v društveni pisarni.

○ Smola vlomila. Na praznik med 6. in 7. zvečer so neznani tatovi poskušali vlomiti v krojaško delavnico tvrdke Dragotin Schwab na Dvornem trgu. Neznani tatovi najbrže poznajo razmere v delavnici. Tatovi so se splazili iz veže pod Narodno kavarno v dve dvorani, v kateri so najprej vlomili. Tam so našli dve sekiri, s katerima so razbili ključavnico na vrati v krojaško delavnico. Naprej pa niso mogli, ker so bila vrata delavnice od znotraj trdno zapahnjena. Ko so videli, da se jim vlom ne bo posrečil, so brez uspeha odšli. Vlom je najprej opazila neka služkinja, ki je prišla najprej v dvorano. Tvrdka Schwab ima škodo na razbiti ključavnici približno 200 Din.

○ Sučkarji na delu. Prav tako, kakor je bilo pričakovati in kakor je vsako zimo splošno navada, so tatovi sukenj prav pridno na delu. Artoizvošček Albert Trpin je prijavil, da mu je nekdo zmaknil z avtomobila izpred »Zvezde« 1200 Din vredni suknjič. — Z nove stavbe, ki jo gradi tvrdka Rudolf Sakisa na Dunajski cesti blizu igrišča Primorja, so neznani tatovi v zadnjih tednih pobrali 3 kubične metre raznih desek, vrednih 90 Din.

Maribor

Številke, ki govore

Težke so gospodarske in življenjske razmere v mariborskem okolju; tolažba je edino zavest, da tudi drugod doma in v inozemstvu na mnogo boljše. V potrdilo: l. 1929 je bilo v mariborskem okolju 9249 rubežni, l. 1930 pa 9738 — 489 več; l. 1929 je bilo 131 premičinskih dražb, l. 1930 pa 155 — 24 več; 1929 je bilo 19 nepremičinskih dražb, l. 1930 pa 33 — 14 več. L. 1929: 125 razodetih priseg, l. 1930 pa 194 v smislu zanikanja vsakega imetja, ki bi moglo kriti pri rubežni v poštev. Pač pa je bilo l. 1930 v Mariboru manj delovnih kakor l. 1929; l. 1929 jih je bilo 199, l. 1930 pa 139.

Smrtonosen padec s strehe v Gosposki ulici

Včeraj okoli tri četiri na poldan je pasante v spodnjem delu Gosposke ulice pretresla groza: raz Schmiderejevo dvonadstropno hišo v Gosposki ulici 2 je s pretresljivim krizom treščilo človeško bitje na hodnik pred trgovino Matin in Strauss ter obležalo na hodniku v mlaki krvi; iz razpečene lobanje so pluskali možgani ter se zmešali z blatom na tleh. Nekaj globokih vzdihljev se je bilo čuti iz ponesrečenčevih prsi, kmalu na to je sledila smrt. Okoli ponesrečenca se je v trenutku zbrala velika množica ljudi; nekateri izmed navzočih glosa po prisostvovala tragičnemu dogodku s solzami v očeh ter niso mogli zadržati ihtenja. Na lice mesta je pripelo več stražnikov, ki so skrbeli za red; kmalu nato je prišla komisija, v kateri so bili višji mestni zdravnik dr. Wankmüller, policijski zdravnik dr. Zorjan, okr. nadzornik Cajko in polic. nadzornik Valič. Ugotovilo se je, da je smrtno ponesrečeni kleparski mojster Josip Serianec iz Volknerjeve ulice 6. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico na potrebniški pokopališču.

Do nesreče je prišlo najbrž radi tega, ker mu je na poldnevni strednji opetah spodrsnilo in ker ni bil privezan na strehi. Njegova usoda je povzročila v Mariboru obče sočutje; težko prizadeti soprog naše nagloboje sožale.

Kleparski pomočnik Mirko Lješić, ki je bil s svojim mojstvom pri popravilnih delih, je izjavil, da je bil smrtno ponesrečeni mojster pri delu zvezan z vrvi, ki se je pri spodrsavanju razvezala, tako da je bila katastrofa neizogibna.

V mariborski stolnici je na praznik svetih Treh kraljev podelil prevzvišeni vladika dr. Andrej Karlin dvadajstim bogoslovcem iz četrtega letnika višji red ali diakonat, dvema iz drugega letnika pa tonzuro.

Dvorni svetnik Martin Bedjanič mrtev. Včeraj ob pol 13 je v visoki starosti 76 let umrl v splošni bolnišnici upokojeni dvorni svetnik in šolski ravnatelj g. Martin Bedjanič, stanujoč v Ciril-metodovi ulici 12. Pokojnik je bil blaga duša, vseskozi plemenit in gentlemenki. Bil je oče vseučiliškega asistenta ing. V. Bedjaniča in zdravnika dr. M. Bedjaniča. Blagomu pokojniku ohranimo časten spomin. Težko prizadeti rodbini naše naglobokeje sožale. Pogreb draga pokojnika bo jutri ob 15 iz mestne mrtvašnice v Pobrežju.

Tečaj za alpsko tehniko v smučanju priredi od 25. do 31. t. m. na Peci pri Uletovi koči (1640) mariborski smučarski klub pod vodstvom inž. R. Koudelke in V. Forstnerja. Prijavitelj se lahko izvezbani in manj izvezbani smučarji. Vsak udeleženec naj ima popolno turistovsko opremo, specialko Pece in po možnosti kompas. Za hrano in prenočišče je dovoljno preskrbljeno; prijavitelj se je najkasneje do 20. t. m. na naslov Fr. Vetrin, trg. Stojec, Jurčičeva 8. Prijavnina za člane 10, nečlane 40 Din. Dnevna oskrba s prenočitvino in kurjavo 40 Din.

Nosečim ženam in mladim materam pripomore naravna »Franz-Josef« grebenica do urejanja delovanja želodca in črev. Glavni zastopniki novodobnega ženskega zdravilstva so preizkusili »Franz-Josef« vodo v premnogi službah kot brezizjemno naglo, zanesljivo in brez bolečin učinkujoče sredstvo. »Franz-Josef« grebenica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Celje

Predavanje ministra n. r. g. dr. A. Gosarja na poslednjem večeru je kljub neugodnemu dnevu (med dvema praznikoma, šolske počitnice, družabne prireditve itd.) privabilo v dvorano Ljudskega doma lepo število poslušalstva, ki je z napolno pozornostjo sledilo globoki in tehljni besedi našega najboljšega socialnega teoretika. Predavanju je poleg številnih odličnjakov na polju socialne delavnosti prisostvoval tudi celjski okrajni glavar g. dr. Josip Hubad. Zal, pa smo zelo pogrešali pri predavanju onih, ki bi se morali za tovrstne prireditve najbolj interesirati t. j. našega industrijskega delavstva. — Po predavanju se je publiki predstavil celjski duo gg. Kresnik in Veber, ki je bravurno odigral dva komada.

Na predan pravoslavnega Božiča se je vrnil v Celju tradicionalni pohod vojaškov po badnjak in razdelitve istega. Ob dveh popoldne se je razvil sprevod z godbo na čelu iz vojašnice kralja Petra proti Spod. Hudinji. Tam so vzeli badnja drevesa ter jih na povratku razdelili v vojašnici kralja Aleksandra, v obeh stanovanjih polkovnega poveljnika in mestnega poveljnika ter končno v vojašnici kralja Petra, kjer je izvršil pravoslavni duhovnik g. M. Čudič cerkveni obred, polkovnik g. Kostić pa je volake nagovoril z lepimi besedami. Nato se je vrnila poogostitev.

Ptuj

Prosvetni odsek Delavske zbornice v Ptuj začne v torek, dne 6. jan. 1931 ob 15 serijo predavanj s sklopičnimi slikami. Predavanje bo v dvorani hotela »Slon«. Prvo predavanje je: »Japonska, dežela cvetja«. Vstopnina 2 Din. Čisti dobiček je namenjen »Krajni protituberkulozni ligi v Ptuj«. Posedajte ta predavanja!

Ruše

Znižanje cen za kruh in meso. To vprašanje je bilo na dnevnem redu zadnje občinske seje. Jasno je, da sedanje cene niso več sorazmerne kupnim cenam za moko in živino. Občinski odbor sicer ni določil točnih cen za Ruše, pač pa je prosil okr. načelnika, da ukrene vse za znižanje cen v celem okraju.

Umrl je v splošni bolnišnici star 60 let šolski sluga Jožef Zorko. Pogreb je bil na Kraljevo poljedelo na magdalenskem pokopališču. Blagomu pokojniku trajen spomin, težko prizadeti rodbini naše nagloboje sožale.

Požar je izbruhnil včeraj okrog pol 13 v tovarni za akumulatore Vatra v Stosamaerjevi ulici. Vnele so se police, na katerih so bile gumijaste celice. Škoda znaša 120.000 Din. Gasilci so z neumornim gašenjem preprečili velik požar. Ogenj je nastal tako, da so se vnele police ob prezakurjeni peči. Ob tej priliki je požrtvovalni član mariborskega gasilstva g. dr. Schmiederer absolviral svojo 300 intervencijo.

Tudi mariborski pravoslavni so na Kraljevo na zelo svečan način v vojašnici vojske Putnika obhajali slavnostno blagoslovitev badnjaka. Ob 13.15 je krenil ob velikem spemstvu občinstva tradicionalni pestr sprevod skozi mariborske ulice proti parku po pripravljen badnjak, nakar se je vrnil k svečani blagoslovitvi v vojašnico vojske Putnika. Blagoslovitvene obrede je opravil prota Trboševič.

V studenški ljudski univerzi se drevi radi kino-predstav predavanje ne vrši. Pač pa predava v ponedeljek, dne 12. t. m. Ivan Robnik; naslov predavanja objavimo pravočasno.

JKAD Panonija priredi v soboto dne 14. februarja v dvorani Prosvetne zveze svoj vsakoletni akademski družabni večer. Društva se napotajo, da svoje morebitne na ta dan določene prireditve onuste.

Trgovcu z dekleti na sledu. Mariborska policija je aretirala 28 letnega Stanka D. iz Tuzle, ki je pod napačno navedbo imena v potnem listu kanil prepeljati čez mejo 16 letno C. J. iz Tuzle, za katero se je izkazalo, da je bila na neznan način odvadena od doma. Stanko D. se bo najbrž zagovarjal pred sodiščem.

Pri smučanju se je ponesrečil pri treh ribnikih 17 letni gimnazijec Ciril Zebot, sin podnačelnika mariborskega okrajnega cestnega odbora Franja Zebota. Pri padcu si je zlomil hrbtnico. Prepeljali so ga v splošno bolnišnico. Ponesrečenec je izven nevarnosti.

Koliko alkohola popije Maribor v enem letu? Piva so popili Mariborčani v preteklem letu 903.322, žganja 41.977, vinskega mošta 183.254 in šampanja 941 steklenic. Največji rekord pa so dosegli v konzumiranju vina, katerega konzum je znašal 1.222.532 litrov. Skupna vrednost alkoholnih pijač znaša po povprečnem računu 33.570.392 Din.

Smrtna kosa. V častiljivi starosti 78 let je umrla na praznik Sv. Treh kraljev v svojem stanovanju na Kralja Petra trgu 9 obče apoštolovana posestnica ter odlična meščanka gospa Franiška Koroschetz, tašča uglednega mariborskega trgovca v Gosposki ulici F. Greinerja. Blaga pokojnica je radi svoje ljubeznivosti in dobrotljivosti uživala vsepoved največje spoštovanje; bila je zlasti rezežem materinski naklonjena, vsem dragim svojem pa vzorna mati. Plemeniti ženi časten spomin, sorodnikom naše nagloboje sožale. Pogreb blage rajke bo danes ob 16 iz kapele na mestnem pokopališču na Pobrežju.

Rdeči križ na Pobrežju uprizarji v nedeljo dne 11. januarja ob 19 v dvorani gospe Rojko zabavno igro v petih dejanjih »Zmešnjava nad zmešnjavo«.

Pri sankanju se je ponesrečil na znanem sankališču pri Treh ribnikih 17 letni dijak Rado Saksida; priletel je s sankami v drevo ter si občutno poškodoval lobjano. Nezvestnega so ga prepeljali v splošno bolnišnico.

V Ljudski univerzi predava jutri zvečer Parizian profesor V. Lavoix o pariskem življenju. — V ponedeljek dne 12. t. m. pa govori primarij dr. Benčan o temi, kako preprečimo ženske bolezni.

Z gradnjo F. Starčičevega letala so včeraj že pričeli in sicer pri Domicelju; iz Zagreba sta prispela kot izvedenca v gradnji letal gg. Borovinšek in Majcen. Po izvršeni izdelavi posameznih delov se bo nato izvršila montaža vseh delov v hangarju na Tezmem.

Napaka se je vrnila v naše predčerašnje poročilo o gradnji F. Starčičevega letala v mariborskem hangarju. Ne gre za konstr. brez-motornega, ampak dvomotornega letala, ki bo prvo te vrste v Evropi sploh in ki bo pripravno za horizontalni, vertikalni in poudni let.

Opozarjamo na veliko zalogo manufakturnega modnega blaga in posteljnini odelj po solitnih cenah. Kühr & Hrovat, Maribor, Aleksandrova 9.

Kranj

Francoski tečaji. Francoski tečaji Krožka prijateljstva Francije se prično s četrtek, dne 8. jan. (za l. tečaj). Krožek se je preselil v novo zgradbo hotela »Stara pošta« (II. nadst., levo, soba št. 20), kjer je odprta knjižnica vsako sredo od 17—18 in kjer so vsak čas na razpolago tudi francoski listi in revije. Konverzacijsko-literarni tečaj se bo poslej vršil v tem lokalu, ostala dva (I. in II.) tečaja pa kot dalje v gimnaziji. — Tajnikov namestnik.

Konjice

Nagla smrt odličnega moža. Pretekli petek je nenadoma na poti domov umrl daleč okrog znani in priljubljeni posestnik g. Jožef Skerbinšek iz Vrhovelj. Pokojnik je bil 22 let župan v občini Grusovje in 23 let cerkveni ključar na Prihovi. Neumorno in vestno je sodeloval v vseh mogočih javnih korporacijah konjskega okraja. Svojim občanom pa tudi drugim daleč okrog je bil takorek odvetnik in tako s svojimi nasveti marsikomu prihranil denar.

Kdorkoli se je v kaki zadevi obrnil nanj, vsakemu je vedel pomagati. Kako ga je vse rado imelo, je najlepše pokazal pretekli nedeljo njegov veličasten pogreb, ki se ga je ob velikih množicah ljudi udeležil tudi konjski arhidiakon in dekan mil. g. Franc Tovornik. — Nenadna smrt ga je zalotila na poti proti domu, ko se je vračal od dveh strank, katerima je delal kupno pogodbo. Ker ga ni bilo dolgo domov, so ga sli iskat in ga našli okrog 15. ure mrtvega ob potu. Bil je star 64 let. Večni mir uživaj!

Olmlje pri Podčetrtru

Po večletnih prizadevanjih je sedaj kupljeno precej lepo zemljišče za drevesnico tukajšnje šole. Ker je ravno sadije glavni dohodek tukajšnjega ljudstva, — drevesnice pa v okolici sploh ni nobene in ker tudi ljudstvo nima preveč tozadevne izobrazbe, — bo naprava za ljudstvo vsekakor jako koristna, ako bo v sposobnih rokah.

Te dni je zaprosil tukajšnji župan g. Tomo Kosi, da ga oblast razreši županstva. Menda je poglavitni vzrok, da župani odstopajo, v razmerah, katerih župani niso krivi.

Gospodarstvo

Svečano otvoritev Trgovskega doma je v četrtek ob 11 dopoldne, ko bo g. knezoškof dr. Rozman Gregorij blagoslovil novo stavbo. Svečano otvoritev bo prenašal tudi ljubljanski radio.

Kreditni P. A. B. v l. 1930. Iz podatkov o kreditih Priv. agrarne banke je banka dala do konca l. 1930 788 milij. kredita, od tega 453 posodici, 335 milijonov za zadruge. Kmetijske zadruge so dobile 184.5 milij. kredita razen kredita bivšega ravnateljstva za kmet. kredit v znesku 86.9 milij. Ostale zadruge in zveze so dobile 29.7 milij. Din.

Transamerica Corporation. Te dni je bila objavljena bilanca Bank of America National Trust Savings Association in njej afiliirane State Bank of America. Oba zaveda kontrolira (100 %) Transamerica Corporation, ki je največja bančna holding družba na svetu in kateri predseduje znani Italian Gianni, ta zveza pa je prevzel banko, ki je kakor znano emitala naša drž. posojila v Ameriki. Obe uvođoma omenjeni banki ima skupno kapitalno moč 1.225 milijonov dolarjev. Delata s 438 podružnicami v 243 međih s 1.750.000 vlagatelji. V njejnih portfeljih je 140 milijonov dolarjev U. S. Government bonov in zakladnih listov, torej največji portfelj, ki ga ima banka ameriške banke. Bilanca Bank of America National Association of New York, katero T. C. kontrolira s 60%, izkazuje 77.4 milij. dolarjev glavnice, rezerve in čistega dobička 290.2 milij. vlog, skupno 437 milij. dolarjev. Te bilance so posebno zanimive v zvezi s padcem delnic T. C. (v dveh mesecih za 55 %). Zato se je osnoval poseben konzorcij z 20 milijoni dolarjev radi kupovanja delnic na borzi in vzdrževanja tečaja.

Borza

Dne 7. januarja 1931.

Denar

V današnjem deviznem prometu so bili tečaji evrejši. Promet je bil srednji, začetni je v devizi New York. Vse zaključene devize je dala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaji.) Amsterdam 2277 bl., Berlin 1344.75—1347.75 (1345.25), Bruselj 789.27 bl., Budimpešta 987.27—990.27 (988.57), Curih 1094.40—1097.40 (1095.91), Dunaj 794.12—797.12 (795.62), London 274.5 bl., New York 56.355—56.555 (56.455), Pariz 222.01 bl., Praga 167.28—186.08 (167.68), Trst 295.89—296.06.

Zagreb. Amsterdam 2274—2280, Berlin 1344.75—1347.75, Bruselj 789.56—792.56, Budimpešta 987.72—990.27, Curih 1,094.40—1,097.40, Dunaj 794.125—797.125, London 274.18 do 274.98, New York 56.355—56.555, Pariz 221.03—223.03, Praga 167.28—168.08, Trst 294.975—296.975. — Skupni promet brez kompozicij je znašal 9.4 milij. Din.

Curih. Belgrad 9.1270, Amsterdam 207.80, Atene 6.675, Berlin 122.84, Bruselj 72—, Budimpešta 90.225, Bukarest 3.0525, Carigrad 2.445, Dunaj 72.60, London 25.055, Madrid 54.50, New York 516.125, Pariz 20.26, Praga 15.295, Sofija 3.7325, Trst 27.015, Kopenhagen 137.95, Varšava 85, Stockholm 138.15, Oslo 137.975, Helsingfors 12.98.

Vrednostni papirji

Tendenco za državne papirje je bila danes neizpremenjena. Tečaji so ostali na višini ponedeljka. Prometa je bilo malo. V dolarskih papirjih je bilo zaključevano 7 % Blerovo posojilo po 79.75 in 79.125. Tudi bančni papirji so ostali v glavnem neizpremenjeni, pač pa je med njimi izredno narasla Prastedionica, ki se je danes trgovala že po 970, kasneje pa je popustila na 960 in 950 v primeri s tečajem 945 denar v ponedeljek. Nadalje so bili zaključni v delnicah Uni-anke po evrejštem tečaju 190 in 191, Jugobaniki in Zemaljski banki po neizpremenjenih tečajih. V industrijskih papirjih je bilo malo prometa. Tako so bile zaključene delnice Slavonije in Drave po neizpremenjenih tečajih 200 oziroma 235. V ostalem ni bilo značajnih izprememb.

Ljubljana. 8 % Bler. pos. 92 bl., 7 % Bler. pos. 80 bl., tobačne srečke 50 bl., Češka pos. 160 den., Ljublj. kred. 125 den., Prastedionica 945 den., Kred. zavod 170—180, Evreže 128 den., Stavbna 40 den., Split cement 350—400, Ruše 235—255.

Zagreb. Drž. pap.: 7 % inv. pos. 86—86.50, agrari 50.50—51, vojni škoda ar. 474—425 (424), kasa 424—425, 2. brez kup. 416—417.50, 3. 417—417.50 (418), srečke Rdeč. križa 45 bl., 8 % Bler. pos. 92—92.50, 7 % Bler. pos. 79—79.375 (79.75, 79.125), 7 % pos. Drž. hip. banke 79—80, 6 % begl. obvl. 66—66.75. — Bančne delnice: Ravna gora 75 den., Hrvatska 50 den., Katoliška 36—38, Poljo 56—57, Kreditna 125—129, Union 191—192 (190, 191), Južo 78—79 (78), Lj. kred. 125 den., Međunarodna 67 den., Narodna 8150—8400, Obrtna 36 den., Prastedionica 965—975 (970 950, 960), Srbska 193—195, Zemaljska 128—130 (129). — Industrijske delnice: Nar. žum. 25 den., Guttmann 130—135, Slavonija 200—201 (200), Našice 970 bl., Danica 100 bl., Drava 235—236 (235), Sečeraava Osijek 280—298, Nar. ml. 20 den., Osj. lev. 720 den., Prod. vag. 90—130, Union 90 bl., Evreže 128 den., Isis 41—45, Ragusa 340 den., Jad. ploj. 590 den., Trboveljska 350—355, Split cement 320—360.

Notacije drž. papirjev v inozemstvu: London 7 % Bler. pos. 78.25—79.25, New York 8 % Bler. pos. 90.50—92, 7 % Bler. pos. 78—78.75, 7 % pos. DHB 77.50—80.

Dunaj. Don. sav. jad. 88.50, Wiener Bankverein 16.70, Creditanstalt 46.75, Escomptes, 157, Union 23.40, Ruše 25.50, Guttmann 16.60, Mundus 142, Alpine 15.15, Trboveljska 42.50, Rima Murany 60.

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je ostal domalega neizpremenjen. V žitnodnih kraljih je manj pometi radi pravoslavnih božičnih praznikov. Cene so ostale neizpremenjene, uvrstila pa se je času primerno suha koruza radi slabih dovozov in stane danes približno 80 Din.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene.

Budimpešta. Tendenco prijazna. Promet neznamen. Pšenica: marec 14.77—80, zaklj. 14.97, maj 15.19—19.20, zaklj. 15.19—20; rž: marec 9.98—10.08, zaklj. 10.08—10.10; koruza: maj 12.40—12.55, zaklj. 12.46—12.48.

Živina

Ljubljanski živinski sejem dne 7. januarja. Na ljubljanskem sejmu je bil dogon sledečih (v oklepajih število prodanih glav): 198 (28) konj, 98 (31) volov, 59 (20) krav, 20 (12) telet in 117 (36) prašičkov za rejo. Sejem je bil bolj slab zaradi sezije, cene živini pa so ponovno nazadovale in sicer so bile sledeče: voli l. 8.50, II. 8, III. 7, krave debele 5—6, klobasice 3.50—4.50, teleta 10—12 (vse v Din za kg žive teže); prašički za rejo 160 do 250 Din do komadu.

Dobave

Dobave. Gradbeni oddelek ljublj. žel. ravn. sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 25.000 komadov opeke in 1500 kg martinovega jekla. — Prometno-komerc. oddelek sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave 4476 komadov matric in ca. 300 kg kompletnih pisav in pos. m. znih črk. — Ravn. drž. rudnika Kreka sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 1 peči za kopalnico. — Ravn. drž. rudnika Bukinje sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave 1500 kg strojnega opla in 1000 kg masti za jamske vozčke. — Ravn. drž. rudnika Velenje sprejema do 19. t. m. p. aude glede dobave vodokaznih amatur. — Ravn. drž. rudnika Ljubija sprejema do 19. t. m. ponu. be glede dobave inozemskih časopisov. — Ravn. drž. rudnika Samski Rudnik (Srbska) sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave aparata za kopiranje načrtov. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 16. t. m. pri ravn. drž. železnice v Sarajevu glede dobave kolovozov; dne 17. t. m. glede dobave materiala za kolosek; dne 20. t. m. glede dobave raznega železnega materiala. — Dne 20. t. m. pri ravn. drž. žel. v agrebu glede dobave skretnic in grafičkonov. — Dne 16. t. m. pri ravn. pomor. prometa v Splitu glede dobave kovinskega materiala. — Dne 17. t. m. pri ravn. drž. rud. podjetij v Sarajevu glede dobave samotnega materiala. — Dne 12. t. m. pri Upravi smodnišnice v Kamniku uglede dobave bombaznega sukanca, preje od jute, papirja, kartonskih škatej, parafina, žvepla, katrana ter glede dobave večje količine lesa; dne 20. t. m. pa glede oddaje dela za zgradbo štirih tovarniških posodij. — Dne 16. t. m. pri računsko-ekonomskem oddelku ministr. za zgradbe v Belgradu glede dobave železne pocinkane žice; dne 20. t. m. pa glede dobave 20.000 kg modrega kamena. — Dne 16. t. m. pri Komandi IV. arm. obl. v Zagrebu glede dobave mesarskega orodja; dne 20. t. m. pa pri Komandi Drav. div. obl. v Ljubljani glede dobave mesarskega orodja.

Dobave. Ravn. drž. rudnika Kakanj sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 250 m³ eternita, 25 kg žebeljev za eternit in druga materiala za eternit; do 21. t. m. pa glede dobave 250 omotov krovne lepenke. — Ravn. drž. rudnika Kreka sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave barvarskega materiala (sadra, firnež, barve, klej itd.) ter glede dobave 1000 kg bakrene žice. — Ravn. drž. rudnika Velenje sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 1 unive žalnega brušnega stroja na transmisijski pogon ter glede dobave 1 »Bendmann« strelovodne naprave. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 21. t. m. pri ravn. drž. žel. v Sarajevu glede dobave barv in firneža; dne 22. t. m. glede dobave 30.000 kg rebraste ploščevine; dne 23. t. m. glede dobave 100 m³ borovne lesa; dne 24. januarja t. l. glede dobave jelovih gred, desk in letev; dne 26. t. m. pa glede dobave hrastovih podnic. — Dne 21., 22., 23. in 24. t. m. se bodo vršile pri računsko-ekonomskem oddelku ministrstva za zgradbe v Belgradu ofertalne licitacije glede dobave kablov in kablovskega materiala.

Sport

Prvenstvo Dravske banovine v table tenisu za 1931

Na praznik sv. Treh kraljev in včeraj se je vršilo v areni Narodnega doma prvenstvo (tekmo) manje za naslov prvaka dravske banovine. Tekmovanje se je delilo v več turnirjev, v turnir za prvaka moštev, posameznikov in dvojice. Naše prejšnje poročilo moramo popraviti v toliko, da sta se udeležila prvenstva od SK Mure samo oba brata Nemec, pač pa so prispeli tri igralke, gđni Cimpermanova, Kardoševa in ga. Jonaš-Brodarjeva.

Prva točka tekmovalnega programa je bil turnir za prvenstvo moštev. Tekmovala je ljubljanska Ilirija z dvema, LSK in SK Mura pa vsak z enim moštvom. Vsako moštvo je šlo po tri igralce, le moštvo SK Mure je razpolagalo samo z obema bratoma Nemecema, a si je vendar priborilo prvo mesto. Rezultat je naslednji: 1. SK Mura (Ljudevit in Janoz Nemec) 3 točke. 2. SK Ilirija II. (Denes, Girgon, Löwe) 2 točki. 3. SK Ilirija I. (Worm, Grünfeld J., Payer) 1 točka. 4. LSK (Kernik, Prelovšek, Brausen) 0 točk.

Sledila sta turnirja za prvenstvo dam in gospodov. Zadnji še ni zaključen, v finale pridejo: Nemec L., Nemec J., Grünfeld J. in Löwe. Rezultat dam pa je sledeč: 1. Kardoš Gaby (Mura) 5 točk. 2. Worm Ilka (Ilirija) 3 točke. 3. G. Brodar-Jonaš (Mura) 3 točke. 4. Gerzinič Neda (Ilirija) 3 točke. 5. Cimperman Marica (Mura) 1 točka.

Vrstni red onih dam, ki imajo enako točk, se je določil po razmerju dobljenih in zgubljenih setov.

Prvak damskih parov je postal par Worm Ilka-Gerzinič Neda, ki sta se uveljavili kot najboljši ljubljanski igralci table-tenisa.

V turnirju moških parov, ki tudi še ni zaključen, prideta v finale para bratov Nemec in bratov Lovokov.

Prvo mesto v turnirju mešanih parov je zasedel par SK Mure, ga. Brodarjeva-Nemec Janoz, drugo mesto pa ljubljanska Gerzinič Neda-Löwe Leo pred parom Nemec L.-Kardoš, katerega sta odpravila v krasni igri.

Turnir se ob zaključku članka še nadaljuje. Turnirju prisostuje lepo število gledalcev, tako da je arena skoraj premajhna.

Smučarstvo v polnem razmahu

Mariborski smučarski klub priredi 11. januarja 1931 svojo klubsko tekmo na Pohorju s startom in ciljem Ruška koča. Tekmuje se v treh kategorijah, in sicer: seniorji, juniorji in dame v konkurenci ter seniorji in juniorji izven konkurence. Dolžina proge je za seniorje 18 km, za juniorje 8 km in za dame 5 km. Tekme se lahko udeležijo člani Mariborskega smučarskega kluba v konkurenci, člani ostalih klubov JZSZ pa izven konkurence. Vsak tekmovalce mora biti verifikiran pri JZSZ. Start ob 9 pri Ruški koči. Prijavnina za tekmovalca je 10 Din. Prijave se sprejemajo pri klubovem tajniku v trgovini Stojec, Jurčičeva 8, Maribor, do 10. januarja. Poznejše prijave proti dvojni prijavnini do ene ure pred startom. — Prvo

Kriminalna žetev v Nemčiji

Pregled slučajev, ki so se minolo leto obravnavali pred nemškimi kazenskimi sodišči, podaja zelo značilno sliko točasnih gospodarsko-socialnih in političnih razmer v Nemčiji. Osvetljuje pa tudi poguben vpliv slabega tiska in protiverskega dela raznih struj. »Germania« navaja:

V zadnjih mesecih leta 1930 je komaj milo kak dan, ne da bi se pred sodišči razglasile obsodbe zaradi kršenja miru, streljanja ali pretepov med političnimi nasprotniki. Vseh

Enrica baronica pl. Handel-Mazzetti, znamenita katoliška nemška pisateljica, ki je dobro znana tudi med Slovenci, praznuje dne 10. januarja 60 letnico svojega rojstva.

ni bilo mogoče niti kratko zabeležiti. Za zgled naj služi le dejstvo, da je bilo v enem samem tednu minolega poletja 23 smrtnih žrtev v političnih bitkah med različnimi rowdyjskimi organizacijami.

Med berlinskimi procesi proti političnemu razgrajanju so vzbujali največ pozornosti naslednji: Röntgentalski proces proti mladostnim berlinskim narodnim socialistom, ki so se »toplo oblekli«, to je opremili s strelnim orožjem in odšli v Röntgental, da bi se sprijeli s tamkajšnjo republikansko organizacijo. Na mestu je obležal en mrtvec in več težko ranjenih. — Potem pravda zaradi umora narodnosocialističnega udarnega vodje Horsta Wessela, ki ga je komunist Ali Höhler poiskal v njegovem zasebnem stanovanju in ga tam hladnokrvno ustrelil. Tretji proces se je vršil proti 17 pripadnikom band, ki so 13. oktobra — ko se je otvoril nemški državni zbor — naskakovale okna. — Brezštevilni so bili tudi procesi proti »vitezom« peresa, ki so napadali osebno čast sodržavljancev.

Mladostniki pa niso polnili obtožnih klopi samo v političnih procesih, marveč tudi v pravdah zaradi navadnih zločinov. Mladostnik H. je svojo babico — staro mater, ki mu je vse življenje izkazovala samo dobrote, ubil s pručico, da bi jo oropal. Trije mladi nepridipravi so napadli rednika enega izmed sebe, ker so slutili, da ima prihranke. Vajenec A. je sklenil, da bosta z nevesto skupaj umrla. V

Dr. Ferdinand Ringer, dunajski kemik, ki je iznašel vžgalico, katere se da 600 krat uporabiti. Nova vžgalica, ki bo povzročila v tej panogi svetovne industrije ogromen preobrat, se izdeluje iz taiste klorotove snovi kakor dosedanje vžgalice, primešana ji je le neka snov, ki razvija dušek. Ta snov omogočuje, da se vžgalica po uporabi hitro ugasne in preprečuje, da bi se sama ob sebi vžgala.

ta namen je v trgovini ukradel denar, da sta se z dekletom še enkrat dobro imela v kinu, kavarni itd. Potem je nevesto ustrelil in zadavil, ko je bila pa vrsta na njem, da se konča. mu je zmanjkalo poguma. Pekovski vajenec O. je s sekuro ubil očeta, ker je surovo ravnal z materjo. Vajenec P. je na cesti streljal na mater, ker je mislil, da ga nima rada. 15- do 16 letne deklice so se zbirale v tolpe z drugimi deklicami in dečki in izvrševale vlome in tatvine. To je pa le par zgledov izmed nešteti slučajev te vrste.

Nekaj posebno pretresljivega je v izrednem naraščanju procesov zaradi krvoskrupstva in nenravnosti. To so predvsem posledice pomanjkanja stanovanj. Ljudje obeh spolov in vseh starosti stanujejo in prenočujejo v enem istem prostoru. A pokazalo se je še nekaj drugega: oblastem so prihajale mnogoštevilne ovadbe zaradi takih zločinov, ki so se pa pri preiskavi izkazale kot neopravičene in izmišljene. Neverjetno je, kako majhne deklice po krivem ovajajo lastnega očeta, pismoonošo ali celo dimnikarja. Odkod ta nezasišani pojav?

To je posledica senzacij lačnega tiska, ki s podrobnimi poročili zastruplja mladino domišljijo.

V procesih zaradi krive prisega je največ takih, kjer mož ali žena v tožbi na ločitev zakona po krivem prispeže, da ni kršil zakonske zvestobe. Mnogokrat igrajo pri tem glavno ulogo gmotni interesi. — Številne so tudi krive prisega o premoženju. — Goljufije in poneverbe skoraj nimajo števila.

Značilni za sedanjost dobo so dalje mnogoštevilni procesi zaradi verskih zločinov. Veliko prahu je dvignil proces George-Gross, ko je stal pred sodiščem slikar, ki je s svojim čopičem zagrešil bogokletstvo — vsaj po sodbi vernih ljudi. Bogokletstva in bogoskrupstva so se dogajala po vseh verskih skupinah, onečale so se cerkve in nagrobni spomeniki. Nekemu rabincu je ukradel njegov lastni varovanec bogoslužne posode; nekega misijonarja, ki je imel pri sebi zbrane darove, so mladi fantalini napadli in pobili na tla.

Lanska kriminalna žetev v Nemčiji je torej bogato obrodila; politične in gospodarsko-socialne razmere in pa brezvestni tisk imajo pri tem glavno zaslugo.

Pobič je imel srečo

Štiriletni Hans Becker v Berlinu je v odsojenosti staršev ubil okno in zlezal ven na desko za cvetice — v četrtem nadstropju! Ljudje, ki so dečka opazili, so hiteli po gasilce. Komaj so bili ti na mestu in razprostrli rešilno rjuho, je dečko že zletel v globino in telebil v rjuho. Ostal je živ in zdrav.

Salto na smučeh. Ta sportna umetnija, ki jo svet doslej še ni videl, se je posrečila nemškemu smučarju Pavlu Dampke.

Smrt konvertita

Adolf Retté, čigar mladostna bojevitost in poznejše izpreobrnjenje sta dokaj vznemirjala francoski literarni svet, je umrl pri benediktincih v Beauneu dne 11. decembra 1930.

Rodil se je v Parizu 25. julija 1863 in je študijska leta preživel v Belgiji, kjer je bil njegov stari oče rektor na univerzi v Liègeu. Dasi je bil sin katoliških staršev, je prišel v protestantovski zavod v Montbéliardu. Tu je postal ateist in skeptik, pozneje pa neugnan razbrzdaneec. Svoj resnični in priznani pesniški dar je posvetil socializmu in nato radikalizmu. Izdal je več pesmi, kakor »Nočni zvonovi«, »Cvetoče oči« in druge.

Socialistični in radikalni politiki so se mu končno tako silno pristudili, kakor na primer naš zlagani liberalizem Ivanu Cankarju. Ves razdrt in razbit bi si bil končal življenje, da ga ni dobri François Coppé izročil abbéju Motetu, ki ga je potolažil in poučil ter ga napotil k francoskim benediktincem v Belgijo, kjer se je kakor na novo prerodil.

Junija 1907 je izdal knjigo »Od satana k Bogu«, katere prevod je prinesel naš vzorni »Bogoljub«. V tej knjigi je pretresljivo opisal, kako se je izpreobrnil. Tega mu pa mnogi niso hoteli verjeti kakor poprej tudi Huysmansu ne. Tolika zločest je Rettéja jako pekla, a danes pač ni nikogar več, ki bi dvomil o »čistoši, preprostosti in iskrenosti« njegove vere.

Ta knjiga je bila mnogim v izpreobrnjenje in sicer — kar je posebno ganljivo — najprej njegovi materi...

Kot konvertit je bil Retté jako delaven in plodovit. Izdal je še blizu dvajset knjig ter kot predavatelj in romar večkrat prepotoval širno Francijo.

Katoliški učenjak in član francoske akademije, George Goyau, se je izrazil o Rettéju takole: »Tisti dan, ko je g. Adolf Retté našel Boga, je zapustil vse in šel za njim... Bil je bolehen in sam na sebi bridko občutil pomankanje in bedo, a kljub temu ni maral ponatisniti svojih mladostnih pesmi, ker jih je imel za pohujšljive, dasi bi mu bile precej vrgle...«

V francoski literaturi stoji Retté poleg Huysmansa, Claudela, Jammesa in Verlainea, v družbi tistih, ki so se po težkih borbah dokopali do vere in ji poslej vsi srečni prepevajo slavo. — Ni li to cilj umetnosti?

Princezinja Lujza Viktorija Aleksandra, najstarejša sestra angleškega kralja in mati princezine Connaught in lady Maud Carnegie, je umrla v starosti 64 let. Imenovali so jo »plaho princezino«, ker se ni rada udeleževala javnih prireditev. Poročena je bila s pokojnim vojvodo Fife-om.

Nova mednarodna nagrada

Po vzorcu znane Noblove nagrade so ustanovili Danci veliko mednarodno nagrado za umetnike, ker teh Noblova ustanova ni upoštevala. Točni znesek bo določen pozneje, kadar bodo mecen: Nya Karlsbergova matica in Danski državni muzej, oziroma Glyptothek določili, kje in kako se naj naloži vplačana glavica. Nova nagrada se bo imenovala po danskem kiparju Karlu Jacobsenu in jo bodo razdelili vsako drugo leto v Kopenhagnu. Prvič bo razpisana leta 1932. Odbor bo letos objavil pravila za sodelovanje pri natečaju, ki bo pristopen vsem mednarodnim slikarjem ali kiparjem.

Kulturni obzornik

Ljubljanska drama: Princezka in pastirček

Vesela pravljica v 5 dejanjih (6 slikah). Spisal Pavel Golia. — Premiera 6. januarja 1931.

Krivično in nezmislno bi bilo, ako bi to veselo Golijevo igralko presojali z zgolj literarnim gledališkim merilom, saj literarna noče biti, čeprav je v nji tudi tisti Golia, ki ga poznamo po njegovi literarni svojstvenosti. Ko sedi odrasli človek v gledališču in nekaj časa čakaš in čakaš tistega, česar si navajen gledati tam na odru, in otroci okoli tebe, nad teboj na desni in levi vriskajo od veselja, tedaj se spomniš: Doma bi bil ostal, literarni vatlar in tehtničar! Saj še ne veš, kaj imajo otroci radi. In še to: Ali ne veš, da se otroci tudi doma ne znajo več igrati, ko stopiš mrk mednje? Golia pa pozna otroški teater in takega jim je napravil. — Tedaj bolj in bolj razumevaš stvar in začneš ceniti Golijevo delo. In doma skleneš, da se pojdeš še kdaj poveselet v Golijev otroški teater.

»Princezko in pastirčaka«, vesela pravljica je napravljena iz dveh zanimivih sestavin, ki dajeta mikavno in sodobno otroško igr. Prva ta sestavina se igra e. Pisatelj, ki hodi mimo velikih trgovin tam na Mestnem trgu in vidi, kako otroci velikokrat zaman gledajo izložbe, se je usmilil otrok in jim nakupil vsega mogočega: vojake, medvede, zajčke, žabe, graščaka, princezko, pastirčaka in še polno drugih igralkastih ljudi, vse s sobami, hiško, drevesi, krmo — in vse to je prenesel v gledališče, da se otroci igrajo z njimi vred. Da se vse to lepo vrši, je bilo treba še drugega. Na pomoč je pisatelju prišla še otroška domišljija, ki spleta iz vseh mogočih pravljic ne sicer docela originalne dogodke, vendar pa take, da pride do veljave vse, kar vedo otroci: hudi lovec, smešna guvernantka, dobra vila, snedena, pa nič kaj bistroumna gospoda. Vse se godi tako, da se prav nič hudega ne pripeti, zakaj živali, posebno tiste v izložbah, niso nič hude, ljudje pa, posebno strogi vzgojitelji in neprijazni »obiskci«, ti pa so sitni, ker tedaj otroci nimajo nobenih pravic. Golia je še sam prihitel otrokom na pomoč. Malomeščanski dobrovoljčki, kakor so bili veterani in so še danes podobni uniformiranci, spolnujejo svoje stanovske in veselilne dolžnosti; ti nastopajo kot junaki in lažnivi kljukci. Tako je Golia pomagal oživiti veselo in pisano celoto, jo prepletel z dobrosrčno miselnostjo, lepimi pesmimi in veselimi koračnicami. Le tako je nastala zgodba, da je princezka prijazna pastirčku Boštjančku, graščak pa hoče Boštjančka vreči v ječo. Pastirček in princezka zbežita v gozd k botri Šumi, ki gospoduje medvedom, zajčkom in žabam. Tu se jima dobro godi in zaman iščejo grajski veterani in gospoda princezko. Veterani zbeže pred medvedi, zajci in žabami, pa se bahajo s svojim junaštvom ter si namažejo lica z barvo za piruhe, da bi graščak laže verjel, kako so se borili z medvedi. Toda dobra gozdna zverjad prinese princezko in Boštjančka v grad, preden dospo veterani, in graščak spozna lažnivost svojih podložnikov.

Smešnega za mlade oči prav obilo — brez vsake modrosti, čeprav je pisatelj postavil vso igrano osnovno dobrovoljne pravičnosti. Kako so smešni veteranički, ki se vadijo s svojo koračnico, pa prigizujejo pogačo in pokušajo vino, po svojih junaštvih pa takoj odrinejo v gostilno, kjer rasto njihova dejanja v žive pripovedke. Ker je tudi godba in petja veliko, se ti zazdi, kakor je bilo včasih pri naših narodnih igrah. Vrednost Golijeve igrice, je tudi v tem, da nima nič priložnostnega, ni vezana na noben čas in razmere, ampak je izključno otroška. Zato nam tudi ni treba praviti, da bi si želeli to ali ono stvar bolj narejeno, ko po drugi strani dobimo v igrici lepote, kjer je kaže Golia kot ljubezniv in nežen pesnik, mestno preprost, pa dober. Pesem o kuharčku, pa tudi koračnica veteraničkov, ki ju je uglasbil Emil Adamič, se bo kmalu glasno pela po vsem gledališču pa tudi drugod.

Igrico je z otroškim humorjem izdelal g. prof. O. Šest: igrajo skoraj vsi igralci; na pomoč jim je prišel tudi Mitja Gordev in igral Boštjančka kot že vajen in domač igralec — z njim se je posrečeno uživala gospa Šaričeva kot otroška in odločna princezka. Gotovo pa se je vsem prikupil lepo prepeva: joči kuharček gđne Kukčeve. Tudi g. Zeleznič se je uspešno življal v mladega Pepčka. V podrobnem ne bomo omenjali vseh dobrohotnih in hudih ljudi, ki so jih igrali g. Levar kot graščak, guvernantka ga Medvedova, Trebušek g. Lipah, Šiba g. Kralj, načelnik veterankov g. Cesar, drugi veterani itd. Vse je bilo tako, da je bilo veselo. G. Jan, priljubljeni nežni princ v otroških igrah, je bil na pr. debeli krčmar, ga M. Danilova debela Trbuščkova gospa itd. — Slikarsko je opremil igr. g. Uljančičev. Pravljico eksotičnost je zasukal po rusko, pa nič ne bi imeli proti temu, ako bi jo bil naredil po naše. Pri igrji je sodeloval orkester dravske divizije pod vodstvom višjega kapelnika g. dr. Jos. Čerina. Gledališče je bilo polno; igra se bo otrokom gotovo priljubila in radi jo bodo hodili gledat. F.K.

Koncert učiteliskega zbora

Dne 5. januarja je bil v Unionu koncert pevskega zbora učitelstva UJU. Zbor šteje sedaj okrog 60 članic in članov, ima prav dober glasovni material in lepo vokalno šolo ter se je uvedel kot tisti naš koncertni faktor, ki poleg akademskega zbora največ stori za reprodukcijo naše najmoderneje zborovske literature. Utrdil si je svoj sloves že doma in na Češkoslovaškem in napreduje od leta do leta v svoji kvaliteti.

Program je bil sestavljen deloma iz najnovejših modernih skladb, deloma pa je vseboval tudi nekatera starejša kvaliteta skladbe. Koncert so otvorile tri duhovne pesmi Emila Adamiča, najnovejša delo tega skladatelja. Dve sta bili priredbi po slovenskih protestantskih koralih, tretja pa je bila vzeta iz Kasteleves pesmarice iz leta 1678. Vse tri pesmi so bile strogo kontrapunktno prirejane in so uporabljale melodični material danih melodij. Adamič je postal pravi mojster strogega polifonskega stavka, pri čemer mu dobro služi njegova izredna vokalna tehnika. Te pesmi niso bile le kontrapunktna igralka, nego so v tej priredbi dobile močan duhovni poudarek, kar je treba posebej naglasiti. Adamič je v teh skladbah dosegel razvojno stopnjo v zmislu najnovejšega umetnostnega stila. Na programu so bile dalje tudi Adamičeve: »Sestrica«, za ženski zbor in sopran solo (izredno nežen dialog), dalje pet Otroških pesmi za sopran solo ter pet ženskih zborov s klavirjem iz Adamičevega mladinskega albuma. Vse te skladbe odlikuje izredna harmonična preprostost, linearna konciznost in poglobljena izrazna karakteristika. Zlasti »Izpraševalnica« s svojo izredno posrečeno komiko je dosegla izreden aplavz. Dalje je bila na sporedu Škerjančeva novejša skladba za ženski zbor »Iskre« ter Osterčeva mešana zbor »Konja jezdi aga« in »Pesem o muhi«. Obe sta zloženi v polifonirajočem stilu, druga ima učinkovito obliko rondoja. Osterč je uporabil humoristična teksta, pokazal svojo veliko formalno znanje, svoj glasbeni humor, in uporabil tudi še par efektivnih harmonij. Kogojeve tri skladbe za ženski zbor je komponist sam spremljal s klavir-

Bruno-Trojani-Gstaad, ki je izboljšal mednarodni rekord v smučskem skakanju na 72 metrov.

ske improvizacije. Te tri skladbe (Breza, Zvončki, Mladinska) so naravnost presenetile. Tako preprosti, a priletni in topli skladb, ki bi bile ustvarjene za najširše pojmovanje, koga še nikdar ni pokazal. Od starejših skladb smo čuli Lajovčeve mešane zborove: »Bolest kovača«, »Pomladni spevi«, »Pastirski«, »Kroparje« in »Medved z medom«, dalje Foersterjev »Z glasnim šumom s kora«, koncert pa je zaključila Hubadova priredba plesa »Polka« iz ukazane. Program je torej nudil zelo zanimive najnovejšje kvalitete, pa tudi najboljše Lajovčeve zborove, ki se bodo vedno držali na programu. Zelo hvalni moramo biti zboru UJU, da nam vsako leto servira najboljšje in najnovejše, kar imamo in se ne strši pri tem nobenih tehničnih in drugih težkoč. Malokateri najboljši zbor je dosegel tako ogromnih težkoč, kakor so jih stavile nekatere skladbe tega programa. Tem bolj moramo ceniti poštovanost, pridnost in sodobno usmerjenost zboru UJU.

Zbor razpolaga s fundamentalnimi basi, zvočnimi tenorji, sigurnimi sopranji in zlasti s krasno barvanimi alti. Srečka Kumarja interpretacija Adamičevih duhovnih je bila povsem v zmislu duhovnega stila, namreč mirna in smotena. Izredno je vžigala Lajovčeva »Bolest kovača«, dalje »Kroparje« in »Medved z medom«. Tako poglobljene izvedbe teh pesni gotovo še nismo čuli. Tudi pri našem apatičnem občinstvu je enkrat spontano prodrla resnična umetnost in izžvala navdušen vihar. Osterčeva zbor sta bila zelo zanimiva. Imponiralo je, kako je zbor UJU s lahko prelat vse težkoče te skladbe. V Adamičevih Otroških se je uveljavil zlahkaj spran Anice Mezetove, ki je izborna podala malnovost in toploto teh skladb. Navdušeno so bile sprejete tudi Kogojve, še vedno je imel mogočen učinek Foersterjev »Z glasnim šumom«, vžigala je tudi zelo smoteno prirejena Hubadova »Gorenska polka«.

Koncert žal ni bil ravno nabito poln (škoda, da je imela v istem času tudi opera predstavo), bil pa je za razvoj našega glasbenega življenja izredno pomemben. V razvoju zboru UJU pomeni ta koncert nov dosežek višek, ki stavi ta zbor poleg akademskega za naš najsodobnejši zbor, ki si tudi po kvaliteti ne najde zlepa para v naši državi. Iskreno čestitke k uspehu! Le tako naprej!

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Cetrtek, 8. januarja: 11.00 Prenos slavnostne otvoritve in blagoslovitve Trgovskega doma v Ljubljani. — 12.15 Plošče (slov. šlagerji). — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 17.30 Otroška ura, radio-letka. — 18.00 Plošče. — 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. — 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. — 19.30 J. Rupnik: Polkica posvetovalnica — organizacija in poslovanje. — 20.00 Pero Horn: Duševna vzgoja otroka. — 20.30 Prenos iz Hamburga: Simfonični koncert. — 22.00 Poročila in časovna napoved. — 22.15 Lahka glasba. — 22.45 Dunajski operetni ansambli: 20 minut v dunajskem stanovanjskem uradu.

Petek, 9. januarja: 12.15 Plošče (solo instrument — zbori iz oper) 12.45 Dnevne vesti 13.00 Cas, plošče, borza 17.30 Radio-orkester 18.30 Dr. Reya: Vremenslovje 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina 19.30 Gospodinjstva ura (gospodinjstva šola v Šiški) 20.00 Prenos iz Belgrada: Jugoslovanski večer 22.30 Časovna napoved in poročila, plošče.

Drugi programi

Petek, 9. januarja:

Belgrad: 9.00 Prenos iz Saborne cerkve 10.30 Plošče 12.30 Koncert 16.00 Plošče 17.30 Romunske pesmi 18.00 Narodne s kitaro 20.00 Radio septet 20.30 Zagreb 22.30 Novice 22.50 Plošče — Zagreb: 11.30 Jugoslovanska glasba 17.00 Glasba 20.30 Jugoslovanski večer — Budapest: 17.25 Koncert opernega orkestra 19.30 Prenos z Dunaja 21.45 Piano 22.00 Jazz-orkester — Dunaj: 15.25 Koncert 20.00 Straussov večer 22.00 Koncert — Milan: 12.15 Zabavna glasba 19.30 Vesela glasba 20.30 Zabavna glasba 21.00 Pester koncert — Praga: 19.30 Glasba 20.20 Moravska Ostrava 21.30 Radio-orkester v Bruu 22.25 Moravska Ostrava — Langenberg: 18.05 Koncert 16.20 Mladinska ura 17.00 Koncert 20.45 Reena glasba — Rim: 17.00 Instrumentalni koncert 21.35 Orkestralni koncert — Berlin: 19.05 Vesela ura 20.00 Koncert 21.10 Leipzig 22.30 Mandoline — Katowice: 17.45 Koncert 19.30 Prenos z Dunaja 22.15 Plošče 23.00 Iz nabiralnika — Toulouse: 19.45 Poppevke 21.00 Koncert 23.00 Jazz-orkester — Mülhacker: 16.30 Koncert 20.05 Simfonični koncert 22.05 Pleana glasba 22.35 Novejša ameriška književnost — Moravska Ostrava: 19.50 Praga 22.20 22.30 Radio-orkester — Leipzig: 19.30 Koncert 21.10 »Janez Kukuke, radio-opera 22.30 Zabavna glasba.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Cetrtek, 8. jan.: Zaprto.
Petek, 9. jan.: GOSPA MINISTRICA. Red D.
Sobota, 10. jan.: MERCADET. Red C.
Sobota, 11. jan. ob 15: PRINCEZKA IN PASTIRČEK. Izven.
ob 20: GLAVNI DOBITEK. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 12. jan.: RAZBOJNIKI. Red E.

OPERA

Začetek ob 20.

Cetrtek, 8. jan. ob 20: ČUDEŽNI BAR. Gostovanje dunajske opere. Izven.
Petek, 9. jan.: WERTHER. Red A.
Sobota, 10. jan.: LA MASCOITE. Red B.
Nedelja, 11. jan. ob 20: TOSCA. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 12. jan.: Zaprto.

Mariborsko gledališče

Cetrtek, 8. jan. ob 20: GROF LUKSENBURSKI. Ab. B.

Iz društvenega življenja

Odbor Prosvetnega društva Krakovo-Trnovo ima svojo sejo drevi ob osmih v Društvenem domu, Korunova ulica 14.

Slov. zdravniško društvo vabi vse gg. zdravnike na znanstveni sestanek, ki se bo vršil v petek, 9. t. m. ob 18 v predavalnici ženske bolnišnice. Predava g. primarij dr. Minaš o potrebi zgodnjega zdravljenja prirojene lukasije v kolku, eventuelne demonstracije bolnikov.

O zdravih rastlinah naših polj in travnikov bo predaval v okvirju predavanj podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva v sredo, 7. t. m. ob triletni na 20 g. Janko Kač v mineraloškem inštitutu univerze.

Poizvedovanja

Izgubila se je drap-usnjata torbica od Bolnice do Prisilne delavnice. Pošten najditelj se naproša, naj jo odda proti nagradi pri vratarju bolnice.

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi na devet vrstic se računajo višje. Za odgovor zmanjše! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Absolventinja

8. raz. osnovne in 2. raz. obrtne šole ter trgov. tečaja, išče mesta prakticiranja v Ljubljani. Gro tudi brezplačno. — Naslov v upravi lista štev. 174.

Gospodična - vzgojiteljica

z znanjem nemščine išče mesta vzgojiteljice. Vešča je tudi vseh gospodinjstkih del. Službo sprejme s stanovanjem in hrano ali pa tudi brez. — Ponudbe pod šifro: »Nastop takoj« na upravo »Slovenca«.

Gospodinja

vajena fine in meščanske kuhe in vseh del, ki spadajo h gospodinjstvu, išče službo h gospodu udovcu ali samcu ali pa na večjo finančno kontrolo kam na Gorenjsko, ker je vajena Gorenjske. Šla bi tudi na visoke hribe k dobri fin. kontroli. Ponudbe poslati na upravo »Slov.« št. 162.

Službo določa

Strojnik

za parni stroj tudi z izpitom kot kurjač, ki zna tudi montažo transmisij, parovodov itd. se išče. — Ponudbe na ogl. oddelku pod značko »Tekstilna tovarna« št. 112.

Prodajalka

prvovrstna moč v mešani stroki se sprejme s hrano in stanovanjem v hiši. — Ponudbe pod »Solidna« št. 165 na upravo »Slov.«

organista in cerkvenika

pri župni cerkvi v Zabnici pri Škofji Loki. — Pojasnila daje župni urad v Zabnici, p. Škofja Loka.

Vzgojiteljica

k 10 letnemu dečku se sprejme takoj. Pogoji nemščina, francoščina in glasovir. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »B 13«.

Vrtnar. pomočnika

in vajenca sprejme trgovsko vrtnarstvo. Naslov v upravi »Slov.« št. 168.

Vajenec

se sprejme za kovaško obrt. Franc Svetlin, Radomlje.

Kuharico

samostojno, pridno in pa krščansko, sprejme takoj manjša in boljša družina na deželi. — Tozadevne ponudbe pod »Zanesljiva kuharica« št. 156 na upravo »Slov.«

Objave

Prostovoljna družba dne 18. januarja 1931 poselstva in premičnin. Ferlinc, Pernica 41. Sv. Marjeta ob Pesnici.

Denar

Iščem posojila

Din 10.000 za povečanje obrti proti visokim obrestim. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 109.

Pouk

Pri krojevalni tečaj

za damsko oblačila se prične vsakega 1.—15., za moška oblačila vsakega 15.—30. Zahtevajte prospekte in cenik za krojne vzorce. — Pojasnila daje Teodor Kunc, lastnik strokovne šole in damskega modnega salona, Ljubljana, Sv. Petra cesta 4-II.

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana Prospekt zastoni. Pišite ponil

Večerni krojni tečaj

Damam, gospodinjstvom, pletiljam, dijakinjam o krojenju garderobe, perilu, otroških oblekah (pleteninah) priredi Krojno učilnico, Stari trg 19. Cene ure tečaja so, da se vsaka dama lahko udeleži. — Pričetek 15. t. m.

Prireditve

Za narodno nočo

različni predmeti so razstavljeni danes, jutri in pojutrišnjem v Kapiteljski ulici 3, dvorišče.

Stanovanja

Sobo

s poseb. vvhodom, opremljeno, oddam s 15. januarjem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 182.

Prazno sobo

s posebnim vvhodom oddam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 170.

Boljši čevljar. mojster

ki že dela ali namerava pričeti, dobi stanovanje in delavnico v lepem industrijskem kraju. Ekstencija zagotovljena. Poizve se pri Josipu Pogacarju, čevljarju, Radomlje.

Glasba

Klavirje

popravilam in uglašujem po najnižjih cenah. Grem tudi na deželo. — Turin, Ljubljana - Glinice, Tržaška cesta 28.

Kupi se harmonij

za pevске vaje. Ponudbe na upravo »Slov.« št. 158.

Tambur. instrumente

proda Prosvetno društvo v Zagradcu na Dolenjsk.

Najboljše kupite

Nogavice, damske in moške rokavice, damsko in moško perilo, Benzerjevo, puloverje, teovnike (veste) žepne robce, kravate, ovrtnike, srajce, šifone, glote, čipke, vezanine, gumbe, DMC prejice, ročne torbice, aktovke, dežnike, športne ter toalet, potrebščine le pri

JOSIP PETELINC - Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani izgubi naše nenadomestljive mamice, stare mamice, sestre, tašče in svakinje, gospe

Katarine Olifčič

se tem potom najiskreneje zahvaljujemo. — Prav posebno zahvalo pa smo dolžni g. dr. de Gleriji za poštvalno zdravniško pomoč, preč. duhovščini, cenj. gasilcem in šol. vodstvu, vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vsem in vsakomur, ki je spremil predrago pokojnico na njeni zadnji poti.

Na Bohinjski Beli, dne 7. januarja 1931.

Zalujoči ostali.

Vnajem

V najem

dam dobro idočo trgovino. Potreben kapital ca. 8000 Din. — Dopise pod »Rentabel« na upr. lista Maribor.

V najem se odda

v Radomljah pritlič. stanovanje: 3 sobe in kuhinja. Ker sem v teh prostorih izvrševal več let čevljarstvo obrt, radi tega bi bilo ugodno za boljšega čevljarstva mojstra. Poizve se pri Josipu Pogacarju, čevljarju, Radomlje.

Citajte in širite »Slovenca«!

Posedstva

Hiša, vrt in gozd

v občini Rakek, naprodaj pod »1931/P.«

Proda se travnik

v Mestnem logu. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 185.

Hiša v Zg. Šiški

(Pod hribom) naprodaj. — Naslov v upravi št. 183.

Parcela

v Pletersnikovi ulici med vilami (blizu sv. Kristofa), 800 kvadrat. metrov, naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 181.

Gostilno

dobro idočo, na prometnem kraju v Mariboru — prodam. Natančna pojasnila v točilnici v Mariboru, Stritarjeva 7.

Kupimo

Srebrne krone

stara zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36 vvhod v Vidovdanske ceste pri gostilni Možina

Vrednostne papirje

srečka obligacije, delnice kupuje upravništvo »Merkur« Ljubljana Selenburgova ulica 6-11 tel. 30-52

Vsakovrstno

zlato

po najvišjih cenah

CERNE, tovelir Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Prodano

Enkrat na mesec

pridem v Slovenijo, da kupim pohištvo, srebro, okraske, slike, preproge in drugo. Cenjene ponudbe na: Ruski bazar, Gradja Milana 14, Beograd.

Drva

odpadki od parketov oddam v vsaki količini parna žaga Lavrentić & Ko Ljubljana. Vošnjakova ul. 16, za gorenjskim kolo-dvorom.

Pubasto perje

čisto čahano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto belo gospe po 130 Din kg in čisti pub po 250 Din kg Razpošiljam po poštnem povzetju L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 32 Kemična čistilnica peria

Večjo partijo gozda

oddam za napravo bukovih pragov, velevje pa za oglje canello. Izvoz ugoden, cena po dogovoru. — Ponudbe naj se oddajo pri upr. lista pod št. 159.

Obri

Šivilja

se priporoča za izdelavo damskih oblek in perila po zelo nizki ceni. Podjunska 15, Spod. šiška, blizu nove cerkve.

Čč. gg. duhovnikom

se priporoča brivski salon Polanc, Kopitarjeva ulica št. 1, pri Jugoslovanski tiskarni.

lanene tropine

in druga krmila nudi najcenej Veletrgovina Zita in moka. A. VOLK, LJUBLJANA Retičeva cesta 24

Modroce

vrhne iz la atrika močno blago Din 260— mreže - postelne odeje - žimo - cvili naiceneje kupite pri

Rudolf Sever

Ljubljana. Mariin trg 2

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana. Stari trg št. 32.

Citajte in širite »Slovenca«!

RAZPIS

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

mizarских del

za palače ob Dunajski cesti in Gajevi ulici v Ljubljani

Načrti, proračun, splošni in podrobni gradbeni pogoji se dobijo pri podpisnem uradu od 10. januarja dalje med uradnimi urami za 50 Din.

Pravilno sestavljene ponudbe je vložiti v zapečatenem ovoju do dne 19. januarja 1931 do 12 dopoldne pri Pokojninskem zavodu, Gledališka ulica 8, Ljubljana.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Zahvala

Globoko pretreseni povodom prerane smrti nam nad vse dragega našega soproga, očeta, gospoda

Ivana Tokana

smo prejeli toliko izrazov sožalja, da nam ni mogoče zahvaliti se vsakomur posebej. Zato izrekamo s tem našo najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki so ga za časa njegove težke bolezni obiskovali ter tolažili in mu tako lajšali trpljenje, vsem, ki so ga poslednjič obiskali ob mrtvaškem odru, vsem darovalcem prekrasnega rdečega cvetja in vsem, ki so ga s svojo prisotnostjo v tolikem številu spemili k večnemu počitku.

Prav posebej izrekamo našo najtoplejšo zahvalo Delavski zbornici za njeno naklonjenost in uradništvo iste, vsem delavskim strokovnim, kulturnim organizacijam in ustanovam, delavski godbi »Zarja«, pevskemu zboru »Can- kar« ter žalnim govornikom, ki so počastili delo in ideje pokojnika, za katere je delal in živel vse svoje življenje. Hvala!

V Ljubljani, dne 6. januarja 1931.

Zalujoča rodbina Tokanova.

Zahvala

Za mnogostransko izkazano nam sočutje pismeno itd. ob priliki težke izgube našega nenadomestljivega, predragega in nadvse ljubljenega moža, očeta, starega očeta, tasta in strica, gospoda

Josipa Lavriča

poštarja v pokoju in posestnika

izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo za mnogobrojno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej nas veže dolžnost zahvaliti se č. kaplanu g. Učakarju, g. dr. Raznožniku, g. županu Stanku Lenarčiču, ki so mu delili v najtežjih urah tolažbo, in gasilnemu društvu Bloke za častno spremstvo. Najiskrenejše se zahvaljujemo za nagrobni govor gospodu Stanku Tratniku ter vsem poštanim uradnikom Notranske za prekrasni venec, ter vsem darovalcem prekrasnih vencev in šopkov. Hvala Vam vsem!

Nova vas pri Rakeku, dne 8. januarja 1931.

Globoko žalujoča rodbina Lavričeva.

Ni duha ne sluha

za kurjimi očesi in debelo kožo, če jo tri dni zaporedoma zjutraj in zvečer natrete z majhno količino **CLAVETYL CREME**.
Cena skatljice 8 Din. Proizvaja in razpošilja stara, l. 1599 ustanovljena **Kaptojska lekarna sv. Marije**, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg 20.

Dvokolesa

motorji, šivalni stroji, otroški in igračni vozički, pnevmatika, posamezni deli. — Velika izbira, najnižje cene — Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„**TRIBUNA**“ F. B. L.,
tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4

Tudiv naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska št. 3030.

Umrli so nam naš skrbni in dobri oče, gospod

Franc Puš

posestnik v Vel. Češnjicah

Kakor so z Bogom živeli, so v Njegovi milosti umrli. — Pogreb se bo vršil v petek, dne 9. t. m. ob pol 10 v Št. Vidu pri Stični.

Molimo za njihov mir in pokoj!

Št. Vid - Novo mesto, dne 7. januarja 1931.

Ivana, Kristina, Ljudevik, Jožefa, Marija otroci.

Ob pretežki izgubi naše nepozabne, nadvse dobre in skrbne ženke, mamice, stare mamice, tetke, svakinje in tašče, gospe

Ivanke Juvanc roj. Rebolj

se najtopleje zahvaljujemo prečastiti duhovščini in vsem, ki so ji v zadnjih urah stali ob strani, dalje vsem darovalcem lepega cvetja in vsem, ki so jo počastili s poslednjim obiskom in s spremstvom na njeni zadnji poti.

Svečani requiem se bo daroval v četrtek, dne 15. t. m. ob 7 zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 8. januarja 1931.

Žalujoča rodbina Juvanc in ostalo sorodstvo.

OKROŽNI ZDRAVSTVENI ZASTOP V RADEČAH pri Zid. mostu naznanja pretužno vest, da je danes gospod

Anton Pogačnik

posestnik, župan, član zdravstvenega odbora itd. itd.

po daljši mučni bolezni, v starosti 47 let mirno v Gospodu zaspal
Pogreb s sv. mašo se bo vršil dne 7. jan. 1931 ob 9 dopoldne.

Radeče, dne 5. januarja 1931.

Načelstvo.

Brez posebnega obvestila!

Naznanjamo težko potrti podpisani, da je naša srčno ljubljena mati, babica, prababica, tašča itd., gospa

Franciška Koroschetz

posestnica hiš in zemljišč

v torek, dne 6. jan. 1931, po kratki težki bolezni v 74. letu, previdena s svetotajstvi sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki drage pokojnice se prenese iz kapele pobreškega pokopališča in polože k večnemu počitku v družinsko grobnico v četrtek, dne 8. januarja 1931 ob 4 popoldne.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi sv. Magdalene v petek, dne 9. januarja 1931 ob 7 zjutraj.

Maribor, Graz, Černomelj, Wien, dne 6. januarja 1931.

Fantschi Greiner roj. Koroschetz — Ana Eyberger pl. Wertenegg roj. Koroschetz — Mitzi Krisper roj. Koroschetz — Paula Koroschetz Lina Heinrich roj. Koroschetz — Grete Jaburek roj. Koroschetz, hčere in vsi drugi ostali.

Globoko potrti naznanjamo tužno vest, da je danes zjutraj ob 1.30 nenadoma umrla v 56. letu starosti naša dobra žena in mama, gospa

Jera Vester

roj. Globočnik

Pogreb preblage in nepozabne pokojnice bo 8. januarja ob 10 dopoldne iz hiše žalosti.

Na Bledu, dne 6. januarja 1931.

Janez Vester, soproj — Ivan, Joža, sinova in ostalo sorodstvo.

Hans Dominik:

Moč treh

Roman iz leta 1955.

77

Kapitan H. L. Fagan v ameriškem mornariškem ministrstvu, železni Fagan, kakor so ga nazivali njegovi tovariši, je poročal predsedniku-diktatorju. Pazljivo je sledil Cir Stonard razlagam, ki jih je dajal kapitan Fagan s pomočjo obširnih risb, pritrjenih na steno.

Predstavljale so veliko ameriško podmorsko postajo, ki je zrasla tekom zadnjega leta v vsej tišini, popolnoma skrivaj, na afriški vzhodni obali blizu Selskega otočja. S temeljitim merjenjem so ameriške ladje odkrile mesto, ki je ležalo dvesto kilometrov od obale sredi na odprtem morju in je bilo le sto metrov globoko. Bil je vrh kake gore, ki se je pred milijoni let pogreznila v globočino Indijskega oceana. Potapljači so preiskali zemljišče in pripravili razstrelbe, s katerimi so ustvarili ploščad v velikosti enega kvadratnega kilometra sto petdeset metrov pod morskno gladino. Potem je prišla zgradba.

Dvajset ogromnih lop. Vsaka posamezna velika dovolj, da grede vanjo lahko največja letala, letalopotapljači in podmornice. Vsaka lopa opremljena s stroji za vsa mogoča popravila. Vsaka lopa zgrajena z mnogokratno sigurnostjo proti silnemu vodnemu pritisku. Vrh tega še z vrsto duhovitih varovalk varovana proti vodi. Podzemeljski hodniki, izstreljeni globoko v skalovju gore, so spajali lope med seboj. S pomočjo močnejših razstreliv so izvrtali v bazaltu cisterne, ki so držale sto tisoč ton najboljših vrst olja za stroje ameriških vojnih ladij.

Potem velike zračne zatvornice. Zadostovalo je, da si pritisnil na enega mnogih vzvodov in strojni

centrali postaje, in orjaška hidravlična ploščad se je dvignila liki nenadno nastal otok iz morskih valov, pripravljena, da sprejme ladje in letala in jih varno spravi v globino.

Bilo je res čudovito podmorsko opirališče za brodovja, ki je nastalo na povelje Cira Stonarda tu sredi vodne puščine. Na mestu, s katerega je bilo ameriškim bojnim silam lahko v kali uničiti vsako vojno industrijo, ki bi se na novo razvila v Srednji Afriki, in hudo ogroziti Indijo.

Ko je Cir Stonard pred trinajstimi meseci dal povelje, so strokovnjaki izjavili, da je stvar neizvedljiva. Dokler ni našel železni diktator železnega kapitana. Cir Stonard se je točno spominjal prvega razgovora s kapitanom. Diktator je zahteval brezpogojno tajnost načrta in gradbe. Kapitan Fagan je tedaj premišljal malo minut.

»Moramo delati s petimi tisoči ljudi, ako hočemo izgotoviti v enem letu. Skrivnost, za katero ve pet tisoč ljudi, ni več skrivnost. Torej moramo za zgradbo vzeti sužnje.«

Kapitan je povedal takrat to mirno in kot samo po sebi razumljivo, tako da je za minuto osupnilo samomega diktatorja. Samo eno minuto. Potem je uvidel prednost ideje.

Prisilni delavci so zgradili podmorsko postajo. Ljudje, ki so jih bila ameriška sodišča obsodila v dolgoletni zapor. Prišli so meseci, ko je imel električni stol malo opravka, ker je diktator izredno pogostokrat pomilostil. Toda le ljudje, ki so se razumeli na železo in jeklo, ljudje, ki so spadali v stroko. —

Kapitan Fagan je dal predsedniku-diktatorju na njegova vprašanja točno poročilo.

»Lope ena do šestnajst so gotove. Preskrbljene z živcem, gorivom in strelivom. Štiri lope se še gradijo. Stanovanjske lope za redno mornariško moštvo.

Prisilni delavci mrjo ko muhe. Imajo tudi slaba stanovanja v spojin predorih.«

»Končni rok je za tri tedne prekoračen. Kdaj bodo stanovanjske lope pripravljene za vselitev?«

Glas predsednika-diktatorja je zvenel ostro in presekano, ko je zastavil vprašanje.

»V treh dneh, gospod predsednik.«

»Jamčite za to?«

»Jamčim, gospod predsednik.«

»Ali so obrambne naprave gotove?«

»Gotove so, gospod predsednik. Postajo obdajajo trije krogi podmorskih torpednih minonoscev. Akustične sprejemalke odgovarjajo na vsak šum vijakov pod vodo ali nad njo. Hertzovi žarilniki pogodijo na deset kilometrov vsak cilj in usmerjajo torpede, da ga uničijo.«

»Kako je z obrambo proti opazovanju z zraka?«

»Že osem tednov delajo naši mornarski barvarji. Bila je posrečena misel, da smo opremili postajo kakor ribo črnico z lastnimi barvnimi žlezami. Modra barva, ki jo spuščajo naši barvarji noč in dan enakomerno v morje, barva vodo tako enakomerno, da je cela globina popolnoma nevidna. Tudi iz višine dveh tisočev metrov niso mogle naše zračne ladje najti postaje, kadar so delali barvarji. Morali smo spustiti v morje posebno znamenje.«

Cir Stonard se je dvignil. Oči so mu žarele divje v fanatičnem blesku, ko je motril moža, ki je srečno dovršil orjaško delo v enem letu.

»Torej na kratko, gospod kapitan! Kdaj bo zabiti zadnji žebelj? Kdaj stopi postaja lahko v vojno?«

»V treh dneh, gospod predsednik! V treh dneh bodo mornarske posadke v svojem stanu, sužnji odpeljani. Čez tri dni stori postaja vse, kar ima storiti.«

»Hvala vam ... gospod admiral! Svojo stvar ste dobro opravili. Ostanete mi še dalje na razpolago.«

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslov. knjižarne v Ljubljani 29. zvezek: Savinšek, IZPUJ GOLICE 30 Din. — 30. zvezek: Sirokiewicz, NA POLJU SLAVE 28 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World) 24 Din. — 32. zvezek: Reimich, ZAGORSKI ZVONOVI 30 Din. — 33. zvezek: Reimich, NA SINAJ 30 Din. — 34. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 35. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 36. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 37. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 38. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 39. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 40. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 41. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 42. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 43. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 44. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 45. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 46. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 47. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 48. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 49. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 50. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 51. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 52. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 53. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 54. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 55. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 56. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 57. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 58. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 59. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 60. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 61. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 62. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 63. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 64. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 65. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 66. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 67. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 68. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 69. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 70. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 71. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 72. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 73. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 74. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 75. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 76. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 77. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 78. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 79. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 80. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 81. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 82. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 83. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 84. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 85. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 86. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 87. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 88. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 89. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 90. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 91. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 92. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 93. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 94. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 95. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 96. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 97. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 98. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 99. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 100. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 101. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 102. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 103. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 104. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 105. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 106. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 107. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 108. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 109. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 110. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 111. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 112. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 113. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 114. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 115. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 116. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 117. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 118. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 119. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 120. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 121. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 122. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 123. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 124. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 125. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 126. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 127. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 128. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 129. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 130. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 131. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 132. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 133. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 134. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 135. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 136. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 137. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 138. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 139. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 140. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 141. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 142. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 143. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 144. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 145. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 146. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 147. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 148. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 149. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 150. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 151. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 152. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 153. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 154. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 155. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 156. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 157. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 158. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 159. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 160. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 161. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 162. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 163. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 164. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 165. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 166. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 167. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 168. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 169. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 170. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 171. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 172. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 173. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 174. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 175. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 176. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 177. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 178. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 179. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 180. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 181. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 182. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 183. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 184. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 185. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 186. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 187. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 188. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 189. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 190. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 191. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 192. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 193. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 194. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 195. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 196. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 197. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 198. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 199. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 200. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 201. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 202. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 203. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 204. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 205. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 206. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 207. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 208. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 209. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 210. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 211. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 212. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 213. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 214. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 215. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 216. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 217. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 218. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 219. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 220. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 221. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 222. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 223. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 224. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 225. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 226. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 227. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 228. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 229. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 230. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 231. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 232. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 233. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 234. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 235. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 236. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 237. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 238. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 239. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 240. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 241. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 242. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 243. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 244. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 245. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 246. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 247. zvezek: Brachet, CIRKUSKI OTROK